

Επίσημη Εφημερίδα L 149

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

48ο έτος

11 Ιουνίου 2005

Περιεχόμενα

I Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση

- ★ Απόφαση αριθ. 854/2005/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, σχετικά με την καθιέρωση πολυετούς κοινοτικού προγράμματος για προαγωγή ασφαλέστερης χρήσης του Ίντερνετ και νέων επιγραμμικών τεχνολογιών ⁽¹⁾ 1
- ★ Οδηγία 2005/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τροποποίηση των οδηγιών 72/166/ΕΟΚ, 84/5/ΕΟΚ, 88/357/ΕΟΚ και 90/232/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλιση αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία οχημάτων ⁽¹⁾ 14
- ★ Οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 98/27/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές») ⁽¹⁾ 22

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ.

I

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 854/2005/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Μαΐου 2005

σχετικά με την καθιέρωση πολυετούς κοινοτικού προγράμματος για προαγωγή ασφαλέστερης χρήσης του
 Ίντερνετ και νέων επιγραμμικών τεχνολογιών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
 ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το
 άρθρο 153 παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αφού ζήτησαν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της
 συνθήκης ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η διείσδυση του Ίντερνετ και η χρήση νέων τεχνολογιών
 όπως τα κινητά τηλέφωνα συνεχίζει να παρουσιάζει σημα-
 ντική αύξηση στην Κοινότητα. Παράλληλα, συνεχίζουν να
 υφίστανται κίνδυνοι, ιδίως για παιδιά, καθώς και κατάχρηση
 των τεχνολογιών αυτών, ενώ εμφανίζονται νέοι. Για να ενθα-
 ρυνθεί η αξιοποίηση των ευκαιριών που παρέχουν το Ίντερνετ
 και νέες επιγραμμικές τεχνολογίες, απαιτείται επίσης η λήψη
 μέτρων για την προαγωγή της ασφαλέστερης χρήσης τους και
 για την προστασία του τελικού χρήστη από ανεπιθύμητο
 περιεχόμενο.

(2) Το σχέδιο δράσης eEurope 2005, αναπτύσσοντας περαιτέρω
 τη στρατηγική της Λισαβόνας, στοχεύει στην τόνωση ασφαλών
 υπηρεσιών, εφαρμογών και περιεχομένου βάσει ευρύτερα
 διαθέσιμης ευρυζωνικής υποδομής. Μεταξύ των στόχων

του συγκαταλέγονται ασφαλής υποδομή πληροφοριών,
 ανάπτυξη, ανάλυση και διάδοση βέλτιστης πρακτικής, συγκρι-
 τική αξιολόγηση, καθώς και μηχανισμός συντονισμού για
 πολιτικές στον ηλεκτρονικό χώρο.

(3) Το νομοθετικό πλαίσιο σε κοινοτικό επίπεδο για την
 αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει το ψηφιακό
 περιεχόμενο στην κοινωνία της πληροφορίας περιλαμβάνει
 πλέον κανόνες που αναφέρονται σε επιγραμμικές υπηρεσίες,
 ιδίως για ανεπίκλητα εμπορικά μηνύματα ηλεκτρονικού
 ταχυδρομείου στην οδηγία για την ιδιωτική ζωή και τις ηλεκ-
 τρονικές επικοινωνίες ⁽³⁾ και για σημαντικές πτυχές της
 ευθύνης των ενδιάμεσων παρόχων υπηρεσιών για την οδηγία
 για το ηλεκτρονικό εμπόριο ⁽⁴⁾, καθώς και συστάσεις για τα
 κράτη μέλη, τον κλάδο και τα ενδιαφερόμενα μέρη και την Επι-
 τροπή, μαζί με τις ενδεικτικές κατευθυντήριες γραμμές της
 σύστασης 98/560/ΕΚ ⁽⁵⁾ για την προστασία των ανηλίκων.

(4) Θα υπάρξει συνεχής ανάγκη για ανάλυση δράσης, τόσο στο
 πεδίο του δυνητικά επιβλαβούς για παιδιά ή του ανεπιθύμητου
 από τον τελικό χρήστη περιεχομένου, καθώς και στο πεδίο
 του παράνομου περιεχομένου, και ιδίως της παιδικής
 πορνογραφίας και του ρατσιστικού υλικού.

(5) Είναι ευκαταία η επίτευξη διεθνούς συμφωνίας σχετικά με
 νομικά δεσμευτικούς βασικούς κανόνες, δεν θα είναι ωστόσο
 εύκολο να επιτευχθεί κάτι τέτοιο. Ακόμα και σε θετική
 περίπτωση, δεν θα επαρκεί αφεαυτής για την εξασφάλιση της
 εφαρμογής των κανόνων ή της προστασίας των ατόμων που
 βρίσκονται σε κίνδυνο.

⁽³⁾ Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου,
 της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προ-
 σωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των
 ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου,
 της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της
 κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως των ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσω-
 τερική αγορά (ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1).

⁽⁵⁾ Σύσταση 98/560/ΕΚ του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 1998, για
 την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας
 οπτικοακουστικών υπηρεσιών και υπηρεσιών πληροφόρησης μέσω της
 προώθησης εθνικών πλαισίων με σκοπό την επίτευξη συγκρίσιμου και απο-
 τελεσματικού επιπέδου προστασίας των ανηλίκων και της ανθρώπινης
 αξιοπρέπειας (ΕΕ L 270 της 7.10.1998, σ. 48).

⁽¹⁾ Γνώμη που διατυπώθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 2004 (δεν έχει ακόμα δημο-
 σιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2004 (δεν έχει
 ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του
 Συμβουλίου της 12ης Απριλίου 2005.

- (6) Το πρόγραμμα δράσης για ασφαλέστερη χρήση του Ίντερνετ (1999-2004) που εγκρίθηκε με την απόφαση αριθ. 276/1999/ΕΚ ⁽¹⁾ εξασφάλισε κοινοτική χρηματοδότηση, με την οποία τονώθηκαν επιτυχώς διάφορες πρωτοβουλίες, και προσέδωσε ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Η περαιτέρω χρηματοδότηση θα συμβάλει ώστε νέες πρωτοβουλίες να βασιστούν στο έργο που έχει ήδη πραγματοποιηθεί.
- (7) Συνεχίζουν να απαιτούνται πρακτικά μέτρα για την ενθάρρυνση της αναφοράς παράνομου περιεχομένου στους αρμόδιους για την αντιμετώπισή του, για την ενθάρρυνση της εκτίμησης της αποτελεσματικότητας των τεχνολογιών φιλτραρίσματος και τη συγκριτική αξιολόγηση των τεχνολογιών αυτών, για τη διάδοση βέλτιστης πρακτικής όσον αφορά κώδικες δεοντολογίας που περιλαμβάνουν γενικά συμφωνημένους κανόνες συμπεριφοράς, καθώς και για την πληροφόρηση και κατάρτιση γονέων και παιδιών σχετικά με τον καλύτερο τρόπο ασφαλούς εκμετάλλευσης του δυναμικού των νέων μέσων επικοινωνίας.
- (8) Είναι ουσιαστικής σημασίας η ανάληψη δράσης σε επίπεδο κράτους μέλους, με τη συμμετοχή ευρέος φάσματος παραγόντων από την εθνική κυβέρνηση, την περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση, φορείς εκμετάλλευσης δικτύων, γονείς, διδάσκοντες και διευθυντές σχολείων κ.λπ. Η Κοινότητα μπορεί να ενθαρρύνει βέλτιστη πρακτική σε κράτη μέλη παρέχοντας προσανατολισμούς, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεθνώς, καθώς και υποστήριξη για συγκριτική αξιολόγηση, δικτύωση και εφαρμοσμένη έρευνα σε ευρωπαϊκή κλίμακα.
- (9) Ουσιαστικής σημασίας είναι επίσης η διεθνής συνεργασία, που μπορεί να τονωθεί, συντονιστεί, μεταδοθεί και υλοποιηθεί με δράσεις μέσω των κοινοτικών δομών δικτύωσης.
- (10) Τα μέτρα που εξουσιοδοτείται να θεσπίζει η Επιτροπή δυνάμει των εκτελεστικών εξουσιών που της ανατίθενται από την παρούσα απόφαση είναι κατ' ουσία διαχειριστικά μέτρα που αφορούν την υλοποίηση ενός προγράμματος με σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο α) της απόφασης 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ⁽²⁾. Συνεπώς, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να θεσπίζονται με τη διαδικασία διαχειριστικής επιτροπής που προβλέπεται από το άρθρο 4 της ανωτέρω απόφασης.
- (11) Η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα και συνέργεια με συναφείς κοινοτικές πρωτοβουλίες και προγράμματα, όπου θα συμπεριλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, ο συνυπολογισμός των εργασιών που αναπτύσσουν άλλοι οργανισμοί.
- (12) Η παρούσα απόφαση καθιερώνει, για ολόκληρη τη διάρκεια του προγράμματος, χρηματοδοτικό πλαίσιο το οποίο συνιστά την προνομιακή αναφορά, υπό την έννοια του σημείου 33 της διοργανικής συμφωνίας της 6ης Μαΐου 1999 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού ⁽³⁾, για την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.
- (13) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας απόφασης, δηλαδή η προώθηση της ασφαλέστερης χρήσης του Ίντερνετ και των νέων επικοινωνιακών τεχνολογιών και η καταπολέμηση του παράνομου και ανεπιθύμητου από τον τελικό χρήστη περιεχομένου, είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη εξαιτίας του διεθνούς χαρακτήρα των προκειμένων ζητημάτων, και ότι, συνεπώς, λόγω της ευρωπαϊκής κλίμακας και των αποτελεσμάτων των δράσεων, μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (14) Η παρούσα απόφαση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αντανάκλονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως στα άρθρα 7 και 8,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ:

*Άρθρο 1***Στόχος του προγράμματος**

1. Με την παρούσα απόφαση θεσπίζεται για την περίοδο 2005-2008 ένα Κοινοτικό πρόγραμμα για την προαγωγή ασφαλέστερης χρήσης του Ίντερνετ και νέων επικοινωνιακών τεχνολογιών, ιδίως για παιδιά, καθώς και για την καταπολέμηση παράνομου περιεχομένου και ανεπιθύμητου από τον τελικό χρήστη.

Το πρόγραμμα καλείται «Safer Internet plus» (εφεξής «το πρόγραμμα»).

⁽¹⁾ Απόφαση αριθ. 276/1999/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Ιανουαρίου 1999, για ένα πολυετές κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για την προώθηση της ασφαλέστερης χρήσης του Ίντερνετ μέσω της καταπολέμησης του παράνομου και βλαβερού περιεχομένου, κυρίως στο πεδίο της προστασίας των ανηλίκων (ΕΕ L 33 της 6.2.1999, σ. 1). Απόφαση όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την απόφαση αριθ. 787/2004/ΕΚ (ΕΕ L 138 της 30.4.2004, σ. 12).

⁽²⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

⁽³⁾ ΕΕ C 172 της 18.6.1999, σ. 1· συμφωνία όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2003/429/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 147 της 14.6.2003, σ. 25).

2. Για την επίτευξη των σκοπών του προγράμματος που αναφέρονται στην παράγραφο 1, θα αναληφθούν οι ακόλουθες δράσεις:

- α) καταπολέμηση παράνομου περιεχομένου·
- β) αντιμετώπιση ανεπιθύμητου και επιβλαβούς περιεχομένου·
- γ) προαγωγή ασφαλέστερου περιβάλλοντος·
- δ) ευαισθητοποίηση.

Οι δραστηριότητες θα διεξαχθούν στο πλαίσιο των δράσεων του παραρτήματος Ι.

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ.

Άρθρο 2

Συμμετοχή

1. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι ανοικτή σε νομικές οντότητες εγκατεστημένες στα κράτη μέλη.

Η συμμετοχή είναι επίσης ανοικτή σε νομικές οντότητες που συγκροτούνται στις υποψήφιες χώρες, σύμφωνα με τις διμερείς συμφωνίες που υφίστανται, ή που θα συναφθούν με αυτές.

2. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα δύναται να ανοιχθεί σε νομικές οντότητες εγκατεστημένες σε κράτη της ΕΖΕΣ που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο σύμφωνα με τις διατάξεις του πρωτοκόλλου αριθ. 31 της εν λόγω συμφωνίας.

3. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα δύναται να ανοιχθεί, χωρίς χρηματοοικονομική στήριξη από την Κοινότητα υπό το παρόν πρόγραμμα, σε νομικές οντότητες εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες, καθώς και σε διεθνείς οργανισμούς, εφόσον η συμμετοχή αυτή συμβάλλει αποτελεσματικά στην υλοποίηση του προγράμματος. Η απόφαση για την εν λόγω συμμετοχή λαμβάνεται με τη διαδικασία του άρθρου 4 παράγραφος 2.

Άρθρο 3

Αρμοδιότητες της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την εκτέλεση του προγράμματος.

2. Η Επιτροπή καταρτίζει πρόγραμμα εργασιών με βάση την παρούσα απόφαση.

3. Κατά την υλοποίηση του προγράμματος, η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, εξασφαλίζει τη γενική συνοχή και τη συμπληρωματικότητα με άλλες σχετικές κοινοτικές πολιτικές, προγράμματα και δράσεις, ιδίως δε με τα κοινοτικά προγράμματα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και τα προγράμματα Δάφνη ΙΙ ⁽¹⁾, Modinis ⁽²⁾ και eContentplus ⁽³⁾.

4. Η Επιτροπή ενεργεί σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 4 παράγραφος 2 όσον αφορά τα ακόλουθα:

- α) έγκριση και τροποποιήσεις του προγράμματος εργασιών·
- β) κατανομή των δαπανών του προϋπολογισμού·
- γ) καθορισμός των κριτηρίων και του περιεχομένου των προσκλήσεων για υποβολή προτάσεων, σύμφωνα με τους στόχους του άρθρου 1·
- δ) αξιολόγηση των σχεδίων που προτείνονται βάσει των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για κοινοτική χρηματοδότηση με ύψος εκτιμώμενης κοινοτικής συμβολής ίσο ή μεγαλύτερο των 500 000 ευρώ·
- ε) οποιαδήποτε απόκλιση από τους κανόνες που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ·
- στ) εφαρμογή μέτρων για την αξιολόγηση του προγράμματος.

5. Η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή του άρθρου 4 σχετικά με την πρόοδο στην εκτέλεση του προγράμματος.

Άρθρο 4

Επιτροπή

- 1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.
- 2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 4 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

⁽¹⁾ Απόφαση αριθ. 803/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση προγράμματος κοινοτικής δράσης (από το 2004 έως το 2008) για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας εις βάρος παιδιών, νέων και γυναικών και την προστασία των θυμάτων και των ομάδων κινδύνου (πρόγραμμα Daphne ΙΙ), (ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 1).

⁽²⁾ Απόφαση αριθ. 2256/2003/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με την έγκριση πολυετούς προγράμματος (2003-2005) για την παρακολούθηση του σχεδίου δράσης eEurope 2005, τη διάδοση ορθής πρακτικής και τη βελτίωση της ασφάλειας των δικτύων και των πληροφοριών (Modinis) (ΕΕ L 336 της 23.12.2003, σ. 1)· απόφαση όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση αριθ. 787/2004/ΕΚ.

⁽³⁾ Απόφαση αριθ. 456/2005/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2005, για την καθιέρωση πολυετούς κοινοτικού προγράμματος για να καταστεί το ψηφιακό περιεχόμενο πιο προσβάσιμο, εύχρηστο και αξιοποιήσιμο στην Ευρώπη (ΕΕ L 79 της 24.3.2005, σ. 1).

Η περίοδος που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται τρίμηνη.

3. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της.

Άρθρο 5

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Προς αποτελεσματική χρήση της κοινοτικής ενίσχυσης, η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι οι δράσεις βάσει της παρούσας απόφασης υπόκεινται σε προκαταρκτική εκτίμηση, παρακολούθηση και τελική αξιολόγηση.

2. Η Επιτροπή παρακολουθεί την υλοποίηση των έργων στο πλαίσιο του προγράμματος. Η Επιτροπή αξιολογεί τον τρόπο με τον οποίο εκτελέστηκαν τα έργα, καθώς και τον αντίκτυπο από την υλοποίησή τους, ώστε να εκτιμήσει εάν έχουν επιτευχθεί οι αρχικοί στόχοι.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, έκθεση σχετικά με την υλοποίηση των δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2, το αργότερο στα μέσα του 2006. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση όσον αφορά την αντιστοιχία του ποσού για την περίοδο 2007-2008 προς τις δημοσιονομικές προοπτικές. Ανάλογα με την περίπτωση, η Επιτροπή λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα στα πλαίσια της διαδικασίας του προϋπολογισμού για την περίοδο 2007-2008 για να εξασφαλίσει την αντιστοιχία των ετήσιων πιστώσεων προς τις δημοσιονομικές προοπτικές.

Κατά το τέλος του προγράμματος, η Επιτροπή υποβάλλει τελική έκθεση αξιολόγησης.

4. Η Επιτροπή υποβάλλει τα αποτελέσματα των ποσοτικών και των ποιοτικών αξιολογήσεων της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, μαζί με τυχόν κατάλληλες προτάσεις για τροποποίηση της παρούσας απόφασης. Τα αποτελέσματα διαβιβάζονται πριν από την υποβολή του σχεδίου γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα έτη 2007 και 2009, αντιστοίχως.

Άρθρο 6

Δημοσιονομικές διατάξεις

1. Το χρηματοδοτικό πλαίσιο για την υλοποίηση των κοινοτικών δράσεων βάσει της παρούσας απόφασης για την χρονική περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2005 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008 ορίζεται διά του παρόντος σε 45 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό 20 050 000 ευρώ αφορά την περίοδο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006.

Για την περίοδο μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2006, το ποσό θεωρείται ως επιβεβαιωθέν εάν είναι συμβατό για αυτή τη φάση με τις ισχύουσες δημοσιονομικές προοπτικές για την περίοδο που αρχίζει το 2007.

Οι ετήσιες πιστώσεις για την περίοδο 2005-2008 εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εντός των ορίων των δημοσιονομικών προοπτικών.

2. Στο παράρτημα II περιλαμβάνεται ενδεικτική κατανομή των δαπανών.

Άρθρο 7

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στρασβούργο, 11 Μαΐου 2005.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. P. BORRELL FONTELLES

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
N. SCHMIT

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΔΡΑΣΕΙΣ

1. ΔΡΑΣΗ 1: ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Οι ανοικτές γραμμές επικοινωνίας παρέχουν τη δυνατότητα στο κοινό να επισημαίνει περιπτώσεις παράνομου περιεχομένου. Οι αναφορές διαβιβάζονται στο κατάλληλο όργανο για ανάληψη δράσης [πάροχος υπηρεσιών Ίντερνετ (ISP)], αστυνομία ή ανοικτή γραμμή επικοινωνίας. Οι ανοικτές γραμμές επικοινωνίας των οργανώσεων των πολιτών συμπληρώνουν τις αντίστοιχες της αστυνομίας, όπου υφίστανται. Ο ρόλος τους διαφέρει από εκείνον των αρχών που είναι υπεύθυνες για την επιβολή του νόμου, δεδομένου ότι δεν διερευνούν αξιόποινες πράξεις ούτε συλλαμβάνουν ή διώκουν ποινικά τους παραβάτες. Μπορούν να αποτελούν κέντρα εμπειρογνωμοσύνης που παρέχουν κατευθύνσεις ως προς τα είδη περιεχομένου που ενδεχομένως είναι παράνομο.

Το υφιστάμενο δίκτυο των γραμμών επικοινωνίας συνιστά μοναδική οργάνωση που δεν θα μπορούσε να έχει συγκροτηθεί χωρίς κοινοτική χρηματοδότηση. Όπως επισημάνθηκε στην έκθεση αξιολόγησης 2002 του προγράμματος δράσης για ασφαλέστερο Ίντερνετ, το δίκτυο είχε ιδιαίτερη επιτυχία στην αύξηση του αριθμού των μελών του και έχει πλέον διεθνή απήχηση. Για να αναπτυχθεί πλήρως το δυναμικό των ανοικτών γραμμών επικοινωνίας χρειάζεται απαραίτητος κάλυψη και συνεργασία σε ευρωπαϊκή κλίμακα, καθώς και αύξηση της αποτελεσματικότητας μέσω ανταλλαγής πληροφοριών, βέλτιστης πρακτικής και εμπειρίας. Θα πρέπει, επίσης, να χρησιμοποιηθεί κοινοτική χρηματοδότηση για να ενισχυθεί η προβολή των ανοικτών γραμμών επικοινωνίας και, ως εκ τούτου, να αυξηθεί η χρησιμότητά τους.

Θα υπάρξει χρηματοδότηση των ανοικτών γραμμών που, έπειτα από πρόσκληση υποβολής προτάσεων, θα επιλεγούν να λειτουργούν ως κόμβοι του δικτύου και να συνεργάζονται με άλλους κόμβους στα πλαίσια του ευρωπαϊκού δικτύου ανοικτών γραμμών επικοινωνίας.

Εφόσον παραστεί ανάγκη μπορεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο της στήριξης ειδικών τηλεφωνικών γραμμών, διά των οποίων τα παιδιά θα μπορούν να αναφέρουν τις ανησυχίες τους σχετικά με παράνομο και επιβλαβές περιεχόμενο στο Ίντερνετ.

Με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ανοικτών γραμμών επικοινωνίας, είναι αναγκαίο να ληφθούν υπόψη πολλοί σχετικοί δείκτες. Πρέπει να συλλεγούν ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία σχετικά με τη δημιουργία και τη λειτουργία τέτοιων γραμμών, καθώς και σχετικά με τον αριθμό των εθνικών κόμβων, τη γεωγραφική κάλυψη στα κράτη μέλη, τον αριθμό των αναφορών που έχουν παραληφθεί, τον αριθμό και την εμπειρία του προσωπικού που απασχολείται στις γραμμές, τις εκθέσεις που διαβιβάζονται για δράση στις δημόσιες αρχές και στους παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης και, εφόσον είναι διαθέσιμες, τις δράσεις που αποφασίζονται ως αποτέλεσμα, και ιδίως τον αριθμό και το είδος των σελίδων του Διαδικτύου που αποσύρθηκαν από παρόχους τέτοιων υπηρεσιών συνεπεία πληροφοριών που τους διαβιβάστηκαν από τις ανοικτές γραμμές επικοινωνίας. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να δημοσιοποιούνται, εφόσον είναι εφικτό, και να διαβιβάζονται στις αρμόδιες αρχές.

Για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα του προγράμματος, σε όλα τα κράτη μέλη και υποψήφιες χώρες όπου δεν υφίστανται επί του παρόντος ανοικτές γραμμές επικοινωνίας πρέπει να γίνει εγκατάστασή τους, με ταχεία και αποτελεσματική ένταξη των νέων αυτών γραμμών στο υφιστάμενο ευρωπαϊκό δίκτυο. Πρέπει να δοθούν κίνητρα για την επιτάχυνση της διαδικασίας για τη δημιουργία ανοικτών γραμμών επικοινωνίας. Θα πρέπει να προωθηθούν συνδέσεις μεταξύ του δικτύου αυτού και ανοικτών γραμμών επικοινωνίας σε τρίτες χώρες (ιδίως σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες όπου φιλοξενείται και παράγεται παράνομο περιεχόμενο), παρέχοντας τη δυνατότητα ανάπτυξης κοινών προσεγγίσεων και μεταφοράς τεχνογνωσίας και βέλτιστης πρακτικής. Τηρουμένης της εθνικής νομοθεσίας και όπου αυτό είναι σκόπιμο και αναγκαίο, πρέπει να βελτιωθούν περαιτέρω οι μηχανισμοί συνεργασίας μεταξύ των μη αστυνομικών γραμμών επικοινωνίας και των αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή του νόμου με τρόπους που θα περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την ανάπτυξη κωδικών δεοντολογίας για τις γραμμές αυτές. Όπου ενδείκνυται, ίσως υφίσταται ανάγκη νομικής και τεχνικής κατάρτισης του προσωπικού των ανοικτών γραμμών επικοινωνίας. Η ενεργός συμμετοχή των γραμμών επικοινωνίας στη δικτύωση και σε διασυνοριακές δραστηριότητες θα καταστεί υποχρεωτική.

Οι ανοικτές γραμμές επικοινωνίας θα πρέπει να συνδέονται με πρωτοβουλίες των κρατών μελών, να υποστηρίζονται σε εθνικό επίπεδο και να είναι οικονομικά βιώσιμες, ώστε να εξασφαλίζεται η συνεχής λειτουργία τους και έπειτα από τη λήξη του παρόντος προγράμματος. Επιδίδεται συγχρηματοδότηση για ανοικτές γραμμές επικοινωνίας, που δεν ανήκουν στο δημόσιο· συνεπώς, η συγχρηματοδότηση αυτή δεν διατίθεται για ανοικτές γραμμές που διατηρεί η αστυνομία. Οι ανοικτές γραμμές επικοινωνίας θα αποσαφηνίσουν στους χρήστες τη διαφορά μεταξύ των δραστηριοτήτων τους και των αντίστοιχων δραστηριοτήτων των δημόσιων αρχών, ενημερώνοντάς τους και για την ύπαρξη εναλλακτικών τρόπων αναφοράς παράνομου περιεχομένου.

Για την επίτευξη μέγιστου αντίκτυπου και αποτελεσματικότητας της διαθέσιμης χρηματοδότησης πρέπει το δίκτυο των ανοικτών γραμμών να λειτουργεί με τον αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο. Τούτο μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα με την ανάθεση στο δίκτυο ενός κόμβου συντονισμού, που θα διευκολύνει την επίτευξη συμφωνίας μεταξύ των γραμμών επικοινωνίας για την εκπόνηση κατευθυντήριων γραμμών, μεθόδων και πρακτικών εργασίας ευρωπαϊκής κλίμακας που θα τηρούν τα όρια των εθνικών νομοθεσιών ως προς τις εκάστοτε γραμμές επικοινωνίας.

Ο κόμβος συντονισμού:

- προωθεί το δίκτυο ως σύνολο, ώστε να εξασφαλίζει την προβολή του σε ευρωπαϊκή κλίμακα και να αυξάνει τη σχετική ευαισθητοποίηση του κοινού σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, παρέχοντας, για παράδειγμα, ενιαίο σημείο ταυτοποίησης και εισόδου για απευθείας πρόσβαση στο κατάλληλο εθνικό σημείο,

- αποκαθιστά επαφή με τους κατάλληλους φορείς αποβλέποντας στην ολοκλήρωση της κάλυψης του δικτύου στα κράτη μέλη και τις υποψήφιες χώρες,
- βελτιώνει την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του δικτύου,
- καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές βέλτιστης πρακτικής για τις γραμμές επικοινωνίας και τις προσαρμόζει στη νέα τεχνολογία,
- οργανώνει τακτικές ανταλλαγές πληροφοριών και εμπειρίας μεταξύ των γραμμών επικοινωνίας,
- αποτελεί κέντρο εμπειρίας και συμβουλών και παρέχει τη διαδικασία κατάρτισης για τη δημιουργία γραμμών επικοινωνίας, ιδίως σε υποψήφιες χώρες,
- εξασφαλίζει τη σύνδεση με γραμμές τρίτων χωρών,
- παραμένει σε στενή σχέση συνεργασίας με τον κόμβο συντονισμού της ευαισθητοποίησης (βλέπε κατωτέρω σημείο 4), ώστε να εξασφαλίζεται η συνοχή και αποτελεσματικότητα του συνόλου των λειτουργιών του προγράμματος και να αυξάνεται η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τις ανοικτές γραμμές επικοινωνίας,
- συμμετέχει στο φόρουμ για ασφαλέστερο Ίντερνετ και σε άλλες συναφείς εκδηλώσεις, συντονίζοντας συμβολή και ανάδραση εκ μέρους των ανοικτών γραμμών επικοινωνίας.

Ο κόμβος συντονισμού θα παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των γραμμών και θα συλλέγει ακριβή και εύλογα στατιστικά στοιχεία της λειτουργίας τους (αριθμός και τύπος των αναφορών, ενέργειες που αναλαμβάνονται και αποτελέσματα κ.λπ.). Τα στατιστικά αυτά στοιχεία θα πρέπει να είναι συγκρίσιμα μεταξύ τους από κράτος μέλος σε κράτος μέλος.

Το δίκτυο των ανοικτών γραμμών επικοινωνίας εξασφαλίζει κάλυψη και ανταλλαγή των αναφορών για τους κύριους τύπους ενδιαφέροντος όσον αφορά παράνομο περιεχόμενο - και πέραν του πεδίου της παιδικής πορνογραφίας. Ενδέχεται να απαιτηθούν διάφοροι μηχανισμοί και εμπειρογνομosύνη για την αντιμετώπιση άλλων πεδίων, όπως το ρατσιστικό περιεχόμενο, ενδεχομένως από άλλους τύπους κόμβων για τα διαφορετικά θέματα. Με δεδομένο τους περιορισμένους οικονομικούς και διοικητικούς πόρους του Προγράμματος, δεν εξασφαλίζεται η χρηματοδότηση όλων των εν λόγω κόμβων· η χρηματοδότηση ενδέχεται να συγκεντρωθεί σε ενισχυμένο ρόλο για τον κόμβο συντονισμού στα εν λόγω πεδία.

2. ΔΡΑΣΗ 2: ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΒΛΑΒΟΥΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Εκτός από την ανάληψη δράσης για καταπολέμηση παράνομου περιεχομένου στην πηγή του, οι χρήστες — υπεύθυνοι ενήλικες στην περίπτωση των ανηλικών χρηστών — μπορεί να χρειαστούν τεχνικά εργαλεία. Μπορεί να προωθηθεί η πρόσβαση στα εργαλεία αυτά έτσι ώστε οι χρήστες να μπορούν να αποφασίζουν τον τρόπο αντιμετώπισης ανεπιθύμητου και επιβλαβούς περιεχομένου (ενδυνάμωση χρηστών).

Θα πρέπει να παρασχεθεί περαιτέρω χρηματοδότηση για την αύξηση των διαθέσιμων πληροφοριών σχετικά με τις επιδόσεις και την αποτελεσματικότητα του λογισμικού και των υπηρεσιών φιλτραρίσματος, ώστε ο χρήστης να επιλέγει ενημερωμένος. Οι οργανώσεις των χρηστών και τα ινστιτούτα επιστημονικής έρευνας μπορούν να αποτελέσουν πολύτιμους εταίρους στην προσπάθεια αυτή.

Τα συστήματα διαβάθμισης και τα ποιοτικά σήματα, σε συνδυασμό με τεχνολογίες φιλτραρίσματος μπορούν να συμβάλουν στην ενδυνάμωση των χρηστών για την επιλογή του περιεχομένου που επιθυμούν να λαμβάνουν, καθώς επίσης να παράσχουν στους ευρωπαίους γονείς και διδάσκοντες τις απαραίτητες πληροφορίες ώστε να αποφασίζουν σύμφωνα με τις πολιτικές και γλωσσικές τους αξίες. Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα προηγούμενων έργων, θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν έργα που στοχεύουν στην προσαρμογή των συστημάτων διαβάθμισης και των ποιοτικών σημάτων ώστε να λαμβάνεται υπόψη η σύγκλιση των τηλεπικοινωνιών, των οπτικοακουστικών μέσων και της τεχνολογίας πληροφοριών, καθώς επίσης και για πρωτοβουλίες αυτορρύθμισης για την στήριξη της αξιοπιστίας της αυτοσήμανσης και των υπηρεσιών αξιολόγησης της ορθότητας των σημάτων αυτοδιαβάθμισης. Ενδέχεται να απαιτηθούν περαιτέρω εργασίες για την ενθάρρυνση της αφομοίωσης συστημάτων διαβάθμισης και ποιοτικών σημάτων εκ μέρους των παρόχων περιεχομένου.

Θα ήταν επιθυμητό να επιχειρηθεί μια συνεκτίμηση του πιδανού αποτελέσματος των νέων τεχνολογιών - ήδη κατά την ανάπτυξή τους, όσον αφορά την ασφαλή χρήση τους από τα παιδιά, αντί της προσπάθειας αντιμετώπισης των όποιων επιπτώσεων των νέων τεχνολογιών, αφού οι τεχνολογίες αυτές έχουν πλέον διαμορφωθεί. Η ασφάλεια του τελικού χρήστη αποτελεί κριτήριο που πρέπει να ληφθεί υπόψη μαζί με τεχνικά και εμπορικά κριτήρια. Σε αυτό θα μπορούσε να συμβάλει η ενίσχυση της ανταλλαγής απόψεων μεταξύ ειδικών για τη μέριμνα των παιδιών και τεχνικών εμπειρογνομωνών. Πρέπει, ωστόσο, να ληφθεί υπόψη ότι έχουν αναπτυχθεί και προϊόντα της επιχειρηματικής τεχνολογίας που δεν προορίζονται για τα παιδιά.

Το πρόγραμμα θα παρέχει συνεπώς χρηματοδότηση για τεχνολογικά μέτρα που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των χρηστών και τους παρέχουν τη δυνατότητα να περιορίζουν την ποσότητα του ανεπιθύμητου και επιβλαβούς περιεχομένου που λαμβάνουν, καθώς και να διαχειρίζονται τα λαμβανόμενα ανεπίκριτα μηνύματα, συμπεριλαμβανομένων των εξής:

- εκτίμηση της αποτελεσματικότητας διαθέσιμης τεχνολογίας φιλτραρίσματος και παροχής πληροφοριών στο κοινό με ευκρινή και απλό τρόπο που να διευκολύνει τη σύγκριση,
- διευκόλυνση και συντονισμός ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστης πρακτικής σε θέματα αποτελεσματικής αντιμετώπισης του ανεπιθύμητου και επιβλαβούς περιεχομένου,
- αύξηση της αφομοίωσης, εκ μέρους παρόχων περιεχομένου, της διαβάθμισης περιεχομένου και των ποιοτικών σημάτων για δικτυακούς τόπους, καθώς και προσαρμογή της διαβάθμισης περιεχομένου και των σημάτων ώστε να λαμβάνεται υπόψη η διάθεση του ίδιου περιεχομένου μέσω διαφορετικών μηχανισμών διανομής (σύγκλιση),
- αν είναι αναγκαίο, συνεισφορά στην προσπελασιμότητα των τεχνολογιών φιλτραρίσματος, ιδίως σε γλώσσες που δεν καλύπτονται επαρκώς στην αγορά. Όπου αρμόζει, οι χρησιμοποιούμενες τεχνολογίες πρέπει να διασφαλίζουν το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής, σύμφωνα με τις οδηγίες 95/46/ΕΚ ⁽¹⁾ και 2002/58/ΕΚ.

Θα ενθαρρυνθεί η χρήση τεχνολογικών μέσων που ενισχύουν την προστασία της ιδιωτικής ζωής. Στις δραστηριότητες που θα διεξαχθούν στο πλαίσιο αυτής της δράσης θα ληφθούν πλήρως υπόψη οι διατάξεις της απόφασης πλαίσιο 2005/222/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2005, σχετικά με τις επιθέσεις εναντίον συστημάτων πληροφοριών ⁽²⁾.

Η υλοποίηση της εν λόγω δράσης θα συντονίζεται στενά με τις δράσεις για την προαγωγή ασφαλέστερου περιβάλλοντος (δράση αυτορρύθμισης) και αύξησης της ευαισθητοποίησης (ενημέρωση του κοινού σχετικά με μέσα αντιμετώπισης ανεπιθύμητου και επιβλαβούς περιεχομένου).

3. ΔΡΑΣΗ 3: ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η ύπαρξη πλήρως λειτουργούντος συστήματος αυτορρύθμισης συνιστά ουσιώδες στοιχείο για τον περιορισμό της διακίνησης ανεπιθύμητου, επιβλαβούς και παράνομου περιεχομένου. Στην αυτορρύθμιση περιλαμβάνονται διάφορες συνιστώσες: διαβούλευση και κατάλληλη αντιπροσώπευση των ενδιαφερόμενων μερών· κώδικες δεοντολογίας· εθνικοί φορείς που διευκολύνουν τη συνεργασία σε κοινοτική κλίμακα· εθνικά πλαίσια αξιολόγησης της αυτορρύθμισης ⁽³⁾. Στο πεδίο αυτό υφίσταται συνεχής ανάγκη για εργασίες κοινοτικής κλίμακας με σκοπό την ενθάρρυνση της εφαρμογής κωδικών δεοντολογίας από τον ευρωπαϊκό κλάδο του Ίντερνέτ και από τη βιομηχανία των νέων επιγραμμικών τεχνολογιών.

Το φόρουμ για ασφαλέστερο Ίντερνέτ που ανεπτύχθη το 2004 στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για ασφαλέστερη χρήση του Ίντερνέτ προορίζεται να αποτελέσει έναν χώρο συζήτησης που περιλαμβάνει εκπροσώπους του κλάδου, αρχές αρμόδιες για την επιβολή του νόμου, υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής, οργανώσεις χρηστών (π.χ. οργανώσεις γονέων και διδασκόντων, ομάδες για την προστασία των παιδιών, φορείς για την προστασία των καταναλωτών, οργανώσεις για την υπεράσπιση των πολιτικών και των ψηφιακών δικαιωμάτων). Θα παρέχει τη δυνατότητα ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ εθνικών φορέων από κοινού ρύθμισης η αυτορρύθμισης. Θα προσφέρει επίσης την ευκαιρία συζήτησης τρόπων συμβολής του κλάδου στην καταπολέμηση του παράνομου περιεχομένου.

Το φόρουμ για ασφαλέστερο Ίντερνέτ θα αποτελέσει εστιακό σημείο για συζητήσεις σε επίπεδο εμπειρογνομώνων, καθώς και πλατφόρμα για την επίτευξη συναίνεσης, προωθώντας συμπεράσματα, συστάσεις, κατευθύνσεις κλπ. στις συναφείς εθνικές και ευρωπαϊκές βαθμίδες.

Το φόρουμ θα περιλάβει όλες τις δράσεις, διευκολύνοντας τη συζήτηση και ενθαρρύνοντας την ανάλυση δράσης όσον αφορά το παράνομο, ανεπιθύμητο και επιβλαβές περιεχόμενο. Οργανωμένο με μορφή ολομελειών και, όπου είναι απαραίτητο για συγκεκριμένα ζητήματα, ομάδων εργασίας με σαφείς στόχους και χρονοδιαγράμματα, θα αποτελέσει το σημείο συνάντησης συντελεστών από όλα τα πεδία — συμπεριλαμβανομένων κυβερνητικών οργανισμών και προγραμμάτων, οργανισμών τυποποίησης, του κλάδου, υπηρεσιών της Επιτροπής, οργανισμών χρηστών (π.χ. ενώσεις γονέων και διδασκόντων, ομάδες προστασίας του παιδιού, φορείς προστασίας των καταναλωτών και οργανώσεις για την υπεράσπιση των πολιτικών και των ψηφιακών δικαιωμάτων). Το φόρουμ θα δώσει την ευκαιρία σε άτομα ενεργά σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, ιδίως στους συμμετέχοντες σε προγράμματα και πρωτοβουλίες των κρατών μελών, να ανταλλάξουν απόψεις, πληροφορίες και εμπειρίες. Όπου αρμόζει, το φόρουμ για ασφαλέστερο Ίντερνέτ θα πρέπει να ανταλλάσσει πληροφορίες και να συνεργάζεται με αρμόδιες οργανώσεις που δραστηριοποιούνται σε σχετικούς τομείς, όπως η ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών.

⁽¹⁾ Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31)· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 (ΕΕ L 284 της 31.10.2003, σ. 1).

⁽²⁾ ΕΕ L 69 της 16.3.2005, σ. 67.

⁽³⁾ Βλέπε τις ενδεικτικές κατευθυντήριες γραμμές για την υλοποίηση, σε εθνικό επίπεδο, πλαισίου αυτορρύθμισης για την προστασία των ανηλικών και της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας σε επιγραμμικές οπτικοακουστικές και υπηρεσίες πληροφοριών, στη σύσταση 98/560/ΕΚ.

Οι συγκεκριμένοι στόχοι του φόρουμ για ασφαλέστερο Ίντερνετ είναι:

1. ενθάρρυνση της δικτύωσης των κατάλληλων δομών στα κράτη μέλη και ανάπτυξη δεσμών με φορείς αυτορρύθμισης εκτός Ευρώπης·
2. ενθάρρυνση της συναίνεσης και της αυτορρύθμισης σε θέματα όπως ποιοτική διαβάθμιση δικτυακών τόπων, διαβάθμιση περιεχομένου στα διάφορα μέσα, διαβάθμιση και τεχνικές φιλτραρίσματος και επέκτασή τους σε νέες μορφές περιεχομένου, όπως τα επιγραμμικά παιχνίδια και νέες μορφές πρόσβασης, όπως τα κινητά τηλέφωνα·
3. ενθάρρυνση των παρόχων υπηρεσιών να διαμορφώσουν κώδικες δεοντολογίας, σε ζητήματα όπως ο χειρισμός διαδικασιών κοινοποίησης και καταλογισμού ευθύνης κατά τρόπο διαφανή και ευσυνείδητο και η πληροφόρηση των χρηστών για την ασφαλέστερη χρήση του Διαδικτύου και για την ύπαρξη ανοιχτών γραμμών για την αναφορά παράνομου περιεχομένου·
4. προώθηση της έρευνας σε σχέση με την αποτελεσματικότητα των σχεδίων διαβάθμισης και των τεχνολογιών φιλτραρίσματος. Στην προσπάθεια αυτή, οι οργανώσεις χρηστών και τα επιστημονικά ερευνητικά ινστιτούτα μπορεί να αποτελέσουν σημαντικούς εταίρους.

Τα αποτελέσματα και τα πορίσματα συνεχιζόμενων και ολοκληρωμένων έργων που συγχρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα θα συμβάλλουν στη διαδικασία. Η ύπαρξη ανοικτής πλατφόρμας διά του φόρουμ θα συμβάλει στην αύξηση του επιπέδου συνειδητοποίησης και θα προσελκύσει τη συμμετοχή των υποψηφίων κρατών και άλλων τρίτων χωρών, εξασφαλίζοντας τη διεθνοποίηση του προβληματισμού γύρω από ένα θέμα παγκοσμίως διαστάσεων. Με το φόρουμ θα εξασφαλιστεί συνεπώς ότι οι βασικές οργανώσεις, όπως οι οργανώσεις χρηστών (π.χ. οργανώσεις γονέων και διδασκόντων, ομάδες για την προστασία των παιδιών, φορείς για την προστασία των καταναλωτών, οργανώσεις για την υπεράσπιση των πολιτικών και των ψηφιακών δικαιωμάτων), η βιομηχανία και δημόσιοι φορείς ενημερώνονται, δίνουν τη γνώμη τους και συμβάλουν προς την κατεύθυνση πρωτοβουλιών για ασφαλέστερη χρήση, εντός της Κοινότητας και διεθνώς.

Το φόρουμ για ασφαλέστερο Ίντερνετ θα είναι ανοικτό στη συμμετοχή των ενδιαφερομένων εκτός της ΕΕ, καθώς και των υποψηφίων χωρών. Η διεθνής συνεργασία θα προωθηθεί μέσω στρογγυλής τράπεζας που θα συνδέεται με το φόρουμ, με σκοπό την εξασφάλιση τακτικού διαλόγου σε θέματα βέλτιστης πρακτικής, κωδίκων δεοντολογίας, αυτορρύθμισης και διαβάθμισης ποιότητας. Η Επιτροπή θα εξασφαλίσει την πλήρη αξιοποίηση της συνεργασίας με συναφή φόρουμ και παρεμφερείς πρωτοβουλίες.

Ενδέχεται να οργανωθεί πρόσκληση υποβολής προσφορών για την εξασφάλιση γραμματειακής υποστήριξης στο φόρουμ για ασφαλέστερο Ίντερνετ, συμπεριλαμβανομένων των εκάστοτε ειδικών που θα προτείνουν θέματα μελέτης, θα καταρτίζουν έγγραφα εργασίας, θα συντονίζουν συζητήσεις και θα καταγράφουν τα συμπεράσματα.

Ένας περαιτέρω τύπος δραστηριότητας για την προσέλκυση οικονομικής υποστήριξης σε επίπεδο Κοινότητας θα μπορούσε, λόγω χάρη, να συμπεριλάβει ένα έργο αυτορρύθμισης για την εκπόνηση διασυνοριακού κώδικα δεοντολογίας. Είναι δυνατή η παροχή συμβουλών και τεχνικής υποστήριξης για να εξασφαλιστεί συνεργασία σε κοινοτικό επίπεδο μέσω δικτύωσης των κατάλληλων φορέων στα κράτη μέλη και στις υποψήφιες χώρες, καθώς και μέσω συστηματικής αναθεώρησης και εκδόσεων για συναφή νομικά και ρυθμιστικά θέματα, ως συμβολή στην ανάπτυξη μεθόδων αξιολόγησης και πιστοποίησης της αυτορρύθμισης, για την παροχή πρακτικής βοήθειας σε χώρες που επιθυμούν να συγκροτήσουν φορείς αυτορρύθμισης και για την επέκταση των δεσμών με φορείς αυτορρύθμισης εκτός Ευρώπης.

4. ΔΡΑΣΗ 4: ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οι δράσεις ευαισθητοποίησης θα πρέπει να αντιμετωπίζουν ένα φάσμα κατηγοριών παράνομου, ανεπιθύμητου και επιβλαβούς περιεχομένου (συμπεριλαμβανομένου π.χ. περιεχομένου που θεωρείται ακατάλληλο για παιδιά, ρατσιστικού και ξενοφοβικού περιεχομένου) και, όπου αρμόζει, να λαμβάνει υπόψη σχετικά θέματα προστασίας καταναλωτών, προστασίας δεδομένων, ασφάλειας πληροφοριών και δικτύων (ioi/sram). Θα πρέπει να ασχολούνται με περιεχόμενο που διανέμεται μέσω του Παγκόσμιου Ιστού, καθώς και νέες μορφές διαλογικής πληροφόρησης και επικοινωνίας που έχουν προκύψει από την ταχεία διάδοση του Ίντερνετ και της κινητής τηλεφωνίας (π.χ. διομήτιμες υπηρεσίες, ευρυζωνικό βίντεο, άμεσα μηνύματα, δικτυακοί χώροι συζήτησης κ.λπ.).

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να λαμβάνει μέτρα για την ενθάρρυνση οικονομικά αποδοτικών μέσων διανομής πληροφοριών για μεγάλο αριθμό χρηστών, ιδίως με τη χρησιμοποίηση οργανισμών με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα και τρόπων ηλεκτρονικής διάδοσης για την επίτευξη των στοχευόμενων ομάδων. Η Επιτροπή θα μπορούσε, ιδίως, να εξετάσει τη χρήση των μέσων μαζικής ενημέρωσης και τη διανομή πληροφοριακού υλικού σε σχολεία και Ίντερνετ Καφέ.

Με το πρόγραμμα θα παρέχεται υποστήριξη σε κατάλληλους φορείς, που θα επιλεγούν έπειτα από ανοιχτή πρόσκληση για υποβολή προσφορών, ώστε να δράσουν ως κόμβοι ευαισθητοποίησης σε κάθε κράτος μέλος και υποψήφια χώρα, και οι οποίοι θα διεξάγουν δράσεις και προγράμματα ευαισθητοποίησης σε στενή συνεργασία με όλους τους συναφείς συντελεστές σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η ύπαρξη κόμβου συντονισμού θα εξασφαλίσει ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Ο κόμβος αυτός θα λειτουργεί σε στενή σύνδεση με άλλους κόμβους ώστε να είναι εγγυημένη η ανταλλαγή βέλτιστης πρακτικής.

Οι φορείς που επιδιώκουν να αναδειχθούν σε κόμβους ευαισθητοποίησης θα πρέπει να αποδείξουν ότι διαθέτουν ισχυρή υποστήριξη εκ μέρους των εθνικών αρχών. Θα πρέπει να έχουν σαφή εντολή εκπαίδευσης του κοινού όσον αφορά ασφαλέστερη χρήση του Ίντερνέτ και των νέων μέσων ή σχετικά με την κατάρτιση σε επιγραμμικές τεχνολογίες και πληροφορίες, και πρέπει να διαθέτουν τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους για την υλοποίηση της εν λόγω εντολής.

Οι κόμβοι ευαισθητοποίησης πρέπει:

- να εκπονήσουν συνεκτική, αποτελεσματική και στοχευμένη εκστρατεία ευαισθητοποίησης χρησιμοποιώντας τα πλέον ενδεδειγμένα μέσα, λαμβάνοντας υπόψη βέλτιστη πρακτική και εμπειρία άλλων χωρών,
- να καθιερώσουν και να διατηρήσουν εταιρική συνεργασία (επίσημη ή άτυπη) με βασικούς συντελεστές (κυβερνητικοί οργανισμοί, όμιλοι τύπου και μέσων επικοινωνίας, ενώσεις παρόχων υπηρεσιών Ίντερνέτ, οργανώσεις χρηστών, φορείς που σχετίζονται με τον χώρο της παιδείας) και δράσεις στη χώρα τους αναφορικά με την ασφαλέστερη χρήση του Ίντερνέτ και των νέων επιγραμμικών τεχνολογιών,
- να προάγουν το διάλογο και την ανταλλαγή πληροφοριών ιδίως μεταξύ φορέων του εκπαιδευτικού και τεχνολογικού τομέα,
- ανάλογα με την περίπτωση, να λαμβάνουν μέρος σε συνεργασίες σε τομείς που σχετίζονται με το παρόν πρόγραμμα όπως π.χ. στα ευρύτερα πεδία της κατάρτισης στη χρήση μέσων επικοινωνίας και πληροφοριών ή της προστασίας των καταναλωτών,
- να ενημερώνουν τους χρήστες σχετικά με ευρωπαϊκό λογισμικό και υπηρεσίες φιλτραρίσματος καθώς και σχετικά με ανοικτές γραμμές επικοινωνίας και συστήματα αυτορρύθμισης,
- να έχουν ενεργό συνεργασία με άλλους κόμβους στο ευρωπαϊκό δίκτυο ανταλλάσσοντας πληροφορίες σχετικά με βέλτιστη πρακτική, συμμετέχοντας σε συνεδριάσεις και εκπονώντας και υλοποιώντας προσέγγιση ευρωπαϊκού χαρακτήρα, με τις απαραίτητες προσαρμογές για τις εθνικές γλωσσικές και πολιτιστικές προτιμήσεις,
- να αποτελέσουν πηγή εμπειρογνομοσύνης και τεχνικής βοήθειας για νεοϊδρυόμενους κόμβους ευαισθητοποίησης (οι νέοι κόμβοι θα μπορούσαν να «υιοθετηθούν» από τους περισσότερο έμπειρους).

Για την εξασφάλιση της μέγιστης συνεργασίας και αποτελεσματικότητας θα χρηματοδοτηθεί ο κόμβος συντονισμού για την παροχή επιμελητειακής υποστήριξης και υποδομής για τους κόμβους σε κάθε κράτος μέλος, με προβολή ευρωπαϊκού επιπέδου, καλή επικοινωνία και ανταλλαγή εμπειρίας, ώστε τα διδάγματα να μπορούν να εφαρμόζονται σε διαρκή βάση (π.χ. με την προσαρμογή του υλικού ευαισθητοποίησης).

Ο κόμβος συντονισμού αναμένεται ότι:

- θα παρέχει αποτελεσματική επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστης πρακτικής εντός του δικτύου,
- θα παρέχει στο προσωπικό του κόμβου ευαισθητοποίησης κατάρτιση στην ασφαλέστερη χρήση του Ίντερνέτ και νέων επιγραμμικών τεχνολογιών (κατάρτιση για εκπαιδευτές),
- θα παρέχει τεχνική βοήθεια σε υποψήφιες χώρες που επιθυμούν να συγκροτήσουν δράσεις ευαισθητοποίησης,
- θα συντονίζει τους κόμβους ευαισθητοποίησης στην παροχή εμπειρογνομοσύνης και τεχνικής βοήθειας σε νεοϊδρυόμενους κόμβους ευαισθητοποίησης,
- θα προτείνει δείκτες και θα διαχειρίζεται τη συλλογή, ανάλυση και ανταλλαγή στατιστικών πληροφοριών σχετικά με εθνικές πρωτοβουλίες αύξησης της ευαισθητοποίησης με σκοπό την αξιολόγηση του αντίκτυπού τους,

- θα παρέχει υποδομή για ενιαίο, περιεκτικό, διακρατικό αρχείο (δικτυακή πύλη) σχετικών πληροφοριών και πόρων ευαισθητοποίησης και έρευνας με εντοπισμένο περιεχόμενο (ή κατά περίπτωση τοπικούς επιμέρους ιστοχώρους) που μπορούν να περιλαμβάνουν αποκόμματα τύπου, άρθρα ή μηνιαίο δελτίο σε διάφορες χώρες, καθώς και παρέχοντας προβολή για τις δραστηριότητες του φόρουμ για το ασφαλέστερο Ίντερνετ,
- θα επεκτείνει τους δεσμούς με δραστηριότητες ευαισθητοποίησης εκτός Ευρώπης,
- θα συμμετέχει στο φόρουμ για ασφαλέστερο Ίντερνετ και σε άλλες συναφείς εκδηλώσεις, συντονίζοντας τη συμβολή και την ανάδραση από το δίκτυο ευαισθητοποίησης.

Θα διεξαχθεί επίσης έρευνα σε συγκρίσιμη βάση, σχετικά με τον τρόπο που ιδίως τα παιδιά, χρησιμοποιούν τις νέες επιγραμμικές τεχνολογίες. Μεταξύ των περαιτέρω δράσεων κοινοτικής κλίμακας θα μπορούσαν, π.χ. να συμπεριληφθούν υποστήριξη για ειδικές υπηρεσίες του Ίντερνετ για παιδιά ή θέσπιση βραβείου για την καλύτερη δραστηριότητα ευαισθητοποίησης του έτους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

1.	Καταπολέμηση παράνομου περιεχομένου	25-30 %
2.	Αντιμετώπιση ανεπιθύμητου και επιβλαβούς περιεχομένου	10-17 %
3.	Προώθηση ασφαλέστερου περιβάλλοντος	8-12 %
4.	Αύξηση της ευαισθητοποίησης	47-51 %

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΤΑ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

1. Η Επιτροπή θα υλοποιήσει το πρόγραμμα σύμφωνα με το τεχνικό περιεχόμενο που προσδιορίζεται στο παράρτημα I.
2. Το πρόγραμμα θα εκτελεσθεί με έμμεσες δράσεις, περιλαμβάνοντας:
 - a) δράσεις επιμερισμένου κόστους
 - i) Πιλοτικά έργα και δράσεις βέλτιστης πρακτικής. Έργα ad hoc σε πεδία συναφή προς το πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένων έργων επίδειξης βέλτιστης πρακτικής ή καινοτόμων χρήσεων υφιστάμενης τεχνολογίας.
 - ii) Δίκτυα: δίκτυα που συγκεντρώνουν διάφορους ενδιαφερόμενους για την εξασφάλιση ανάληψης δράσης σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και για τη διευκόλυνση δραστηριοτήτων συντονισμού και μεταφοράς γνώσεων. Δυνατότητα σύνδεσης με δράσεις βέλτιστης πρακτικής.
 - iii) Εφαρμοσμένη έρευνα ευρωπαϊκής κλίμακας που διεξάγεται σε συγκριτική βάση για τον τρόπο χρήσης των επιγραμμικών τεχνολογιών, ιδίως από παιδιά.

Η κοινοτική χρηματοδότηση κατά κανόνα δεν θα υπερβεί ποσοστό 50 % του κόστους του έργου. Σε φορείς του δημόσιου τομέα δύναται να επιστραφεί το 100 % των συμπληρωματικών δαπανών.

β) συνοδευτικά μέτρα

Τα κατωτέρω συνοδευτικά μέτρα θα συμβάλουν στην εφαρμογή του προγράμματος ή στην προετοιμασία μελλοντικών δραστηριοτήτων:

- i) συγκριτική αξιολόγηση και έρευνες γνώμης για την απόκτηση αξιόπιστων δεδομένων όσον αφορά την ασφαλέστερη χρήση του Ίντερντ και νέων επιγραμμικών τεχνολογιών για όλα τα κράτη μέλη· συλλογή μέσω συγκριτικής μεθοδολογίας·
- ii) τεχνική αξιολόγηση τεχνολογιών, όπως του φιλτραρίσματος, με σκοπό την προώθηση ασφαλέστερης χρήσης του Ίντερντ και νέων επιγραμμικών τεχνολογιών. Κατά την αξιολόγηση θα συνεκτιμηθεί επίσης εάν οι εν λόγω τεχνολογίες βελτιώνουν ή όχι την προστασία της ιδιωτικής ζωής·
- iii) μελέτες υποστήριξης του προγράμματος και των δράσεων, συμπεριλαμβανομένης της αυτορρύθμισης και των εργασιών του φόρουμ για ασφαλέστερο Ίντερντ, ή προετοιμασία μελλοντικών δραστηριοτήτων·
- iv) διαγωνισμοί με βραβεία για τη βέλτιστη πρακτική,
- v) ανταλλαγή πληροφοριών, διαλέξεις, σεμινάρια, συναντήσεις εργασίας ή άλλες συνεδριάσεις και διαχείριση δεσμών δραστηριοτήτων·
- vi) δραστηριότητες διάδοσης, πληροφόρησης και επικοινωνίας.

Εξαιρούνται μέτρα εμπορίας προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών, δραστηριότητες μάρκετινγκ και η προώθηση πωλήσεων.

3. Η επιλογή των δράσεων επιμερισμένου κόστους θα γίνει βάσει προσκλήσεων υποβολής προτάσεων που θα δημοσιευθούν στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής, σύμφωνα με τις ισχύουσες δημοσιονομικές διατάξεις.
 4. Στις αιτήσεις για κοινοτική χρηματοδότηση θα πρέπει κατά περίπτωση να περιλαμβάνεται χρηματοοικονομικό σχέδιο όπου θα απαριθμούνται όλες οι συνιστώσες χρηματοδότησης των έργων, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοοικονομικής υποστήριξης που έχει ζητηθεί από την Κοινότητα καθώς και κάθε άλλη αίτηση υποστήριξης, ή χορήγηση υποστήριξης, από άλλες πηγές.
 5. Τα συνοδευτικά μέτρα θα υλοποιηθούν μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, σύμφωνα με τις ισχύουσες δημοσιονομικές διατάξεις.
-

ΟΔΗΓΙΑ 2005/14/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 11ης Μαΐου 2005****για τροποποίηση των οδηγιών 72/166/ΕΟΚ, 84/5/ΕΟΚ, 88/357/ΕΟΚ και 90/232/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλιση αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία οχημάτων****(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 47 παράγραφος 2 πρώτη και τρίτη πρόταση, το άρθρο 55 και το άρθρο 95 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής ⁽¹⁾,τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η ασφάλιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων (ασφάλιση αυτοκινήτων) έχει ιδιαίτερη σημασία για τους ευρωπαίους πολίτες, είτε ως ασφαλισμένους είτε ως θύματα ατυχήματος. Επίσης αποτελεί βασική μέριμνα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, δεδομένου ότι αποτελεί σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων τους στον κλάδο ασφάλισης ζημιών στην Κοινότητα. Η ασφάλιση αυτοκινήτων έχει επίσης επιπτώσεις στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και των οχημάτων. Επομένως, η ενίσχυση και η εδραίωση της ενιαίας ασφαλιστικής αγοράς όσον αφορά την ασφάλιση αυτοκινήτων θα πρέπει να αποτελέσει βασικό στόχο της δράσης της Κοινότητας στο πεδίο των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

⁽¹⁾ ΕΕ C 227 Ε της 24.9.2002, σ. 387.

⁽²⁾ ΕΕ C 95 της 23.4.2003, σ. 45.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2003 (ΕΕ C 82 Ε της 1.4.2004, σ. 297), κοινή θέση του Συμβουλίου της 26ης Απριλίου 2004 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Ιανουαρίου 2005 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα). Απόφαση του Συμβουλίου της 18ης Απριλίου 2005.

(2) Σημαντικά βήματα προς την κατεύθυνση αυτή έχουν γίνει με την οδηγία 72/166/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 1972, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων και με τον έλεγχο της υποχρεώσεως προς ασφάλιση της ευθύνης αυτής ⁽⁴⁾, την δεύτερη οδηγία 84/5/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 30ής Δεκεμβρίου 1983, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων ⁽⁵⁾, την τρίτη οδηγία 90/232/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 1990, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την ασφάλιση αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων ⁽⁶⁾, και την οδηγία 2000/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Μαΐου 2000, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων (τέταρτη οδηγία ασφάλισης αυτοκινήτων) ⁽⁷⁾.

(3) Το κοινοτικό σύστημα ασφάλισης οχημάτων χρειάζεται προσαρμογή και βελτίωση. Η ανάγκη αυτή επιβεβαιώθηκε από τις διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν με φορείς του κλάδου και ενώσεις καταναλωτών και θυμάτων ατυχημάτων.

(4) Προκειμένου να αποκλεισθεί οποιαδήποτε παρερμηνεία των διατάξεων της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ και για να καταστεί ευκολότερη η ασφαλιστική κάλυψη των αυτοκινήτων που φέρουν προσωρινές πινακίδες κυκλοφορίας, ο ορισμός του εδάφους εντός του οποίου το όχημα έχει τη συνήδη στάθμευσή του θα πρέπει να αναφέρεται στο έδαφος του κράτους που εξέδωσε την πινακίδα κυκλοφορίας, ανεξάρτητα από το αν η εν λόγω πινακίδα είναι μόνιμη ή προσωρινή.

(5) Σύμφωνα με την οδηγία 72/166/ΕΟΚ, τα οχήματα που φέρουν πλαστές ή παράνομες πινακίδες θεωρούνται ότι έχουν τη συνήδη στάθμευσή τους στο έδαφος του κράτους μέλους που εξέδωσε τις αρχικές πινακίδες. Συνεπεία του κανόνος αυτού, τα εθνικά γραφεία ασφαλίσεως υποχρεώνονται να αντιμετωπίζουν τις οικονομικές συνέπειες ατυχημάτων που δεν έχουν καμία σχέση με το κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένα.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 103 της 2.5.1972, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 84/5/ΕΟΚ (ΕΕ L 8 της 11.1.1984, σ. 17).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 8 της 11.1.1984, σ. 17· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 90/232/ΕΟΚ (ΕΕ L 129 της 19.5.1990, σ. 33).

⁽⁶⁾ ΕΕ L 129 της 19.5.1990, σ. 33.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 181 της 20.7.2000, σ. 65.

Χωρίς να μεταβάλλεται το γενικό κριτήριο της πινακίδας κυκλοφορίας για τον καθορισμό του εδάφους στο οποίο έχει τη συνήθη στάθμευσή του το όχημα, θα πρέπει να θεσπισθεί ειδικός κανόνας σε περίπτωση ατυχήματος που προκαλείται από όχημα χωρίς πινακίδα κυκλοφορίας ή με πινακίδα κυκλοφορίας που δεν αντιστοιχεί ή δεν αντιστοιχεί πλέον στο όχημα. Στην περίπτωση αυτή, και με μοναδικό σκοπό το διακανονισμό των σχετικών αξιώσεων, ως έδαφος στο οποίο έχει τη συνήθη στάθμευσή του το όχημα θα πρέπει να θεωρείται το έδαφος στο οποίο συνέβη το ατύχημα.

- (6) Προκειμένου να διευκολυνθεί η ερμηνεία και η εφαρμογή του όρου «δειγματοληπτικός έλεγχος» στην οδηγία 72/166/ΕΟΚ, η σχετική διάταξη θα πρέπει να διευκρινισθεί. Η απαγόρευση της συστηματικής διενέργειας ελέγχου της ασφαλίσεως του αυτοκινήτου θα πρέπει να ισχύει τόσο για τα οχήματα που έχουν τη συνήθη στάθμευσή τους στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, όσο και για τα οχήματα που έχουν τη συνήθη στάθμευσή τους στο έδαφος τρίτης χώρας και εισέρχονται από το έδαφος άλλου κράτους μέλους. Μπορεί να επιτραπεί η διενέργεια μόνο μη συστηματικών ελέγχων χωρίς διακρίσεις, στα πλαίσια ελέγχου που δεν αποσκοπεί αποκλειστικά στην επαλήθευση της ασφαλίσεως του αυτοκινήτου.

- (7) Σύμφωνα με το άρθρο 4 στοιχείο α) της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ, τα κράτη μέλη επιτρέπεται να παρεκκλίνουν από τη γενική υποχρέωση της υποχρεωτικής ασφαλίσεως των οχημάτων όσον αφορά οχήματα που ανήκουν σε συγκεκριμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου. Σε περίπτωση ατυχημάτων που προκαλούνται από τα εν λόγω οχήματα, το ούτως παρεκκλινόν κράτος μέλος πρέπει να ορίσει αρχή ή οργανισμό που θα αποζημιώνει τις βλάβες που υφίστανται τα θύματα ατυχήματος που συμβαίνει σε άλλο κράτος μέλος. Το προαναφερόμενο άρθρο θα πρέπει να τροποποιηθεί προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι αποζημιώνονται δεόντως όχι μόνον τα θύματα ατυχημάτων που προκαλούν τα οχήματα αυτά στο εξωτερικό αλλά και τα θύματα ατυχημάτων που συμβαίνουν στο κράτος μέλος της συνήθους στάθμευσης του οχήματος, είτε αυτά κατοικούν στο έδαφος του είτε όχι. Επίσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε να γνωστοποιείται στην Επιτροπή προς δημοσίευση ο κατάλογος των προσώπων που εξαιρούνται από την υποχρεωτική ασφαλίση και οι αρχές και οι οργανισμοί που είναι υπεύθυνοι για την αποζημίωση θυμάτων ατυχημάτων που προκαλούνται από τα οχήματα αυτά.

- (8) Το άρθρο 4 στοιχείο β) της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ επιτρέπει σε κράτος μέλος να παρεκκλίνει από τη γενική υποχρέωση της υποχρεωτικής ασφαλίσεως για ορισμένα είδη οχημάτων ή για ορισμένα οχήματα με ειδική πινακίδα. Στην περίπτωση αυτή, τα άλλα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να ζητούν, κατά την είσοδο εντός του εδάφους τους, έγκυρη πράσινη κάρτα ή σύναψη ασφαλιστικής σύμβασης στα σύνορα, για να εξασφαλίζεται η αποζημίωση των θυμάτων τυχόν ατυχήματος που μπορεί να προκαλέσουν τα οχήματα αυτά στο έδαφός τους. Ωστόσο, καθόσον μετά την κατάργηση των ελέγχων

στα εσωτερικά σύνορα της Κοινότητας δεν μπορεί να διασφαλίζεται ότι τα οχήματα που διασχίζουν τα σύνορα καλύπτονται από ασφαλίση, δεν μπορεί να εξασφαλίζεται πλέον η αποζημίωση των θυμάτων ατυχημάτων που προκαλούνται στο εξωτερικό. Επιπλέον, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η δέουσα αποζημίωση όχι μόνον των θυμάτων ατυχημάτων που προκαλούν τα οχήματα αυτά στο εξωτερικό αλλά και στο κράτος μέλος συνήθους στάθμευσης του οχήματος. Γι' αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αντιμετωπίζουν τα θύματα ατυχημάτων που προκαλούν τα οχήματα αυτά κατά τον ίδιο τρόπο με τα θύματα ατυχημάτων που προκαλούν ανασφάλιστα οχήματα. Πράγματι, όπως προβλέπει η οδηγία 84/5/ΕΟΚ, η αποζημίωση των θυμάτων ατυχημάτων που προξενούν ανασφάλιστα οχήματα θα πρέπει να καταβάλλεται από το σχετικό οργανισμό του κράτους μέλους όπου συμβαίνει το ατύχημα. Σε περίπτωση αποζημίωσης θυμάτων ατυχημάτων προξενούμενων από οχήματα που εμπίπτουν στην παρέκκλιση, ο οργανισμός αποζημιώσεων θα πρέπει να έχει αξίωση κατά του οργανισμού του κράτους μέλους στο οποίο σταθμεύει συνήθως το όχημα. Μετά πενταετία από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή θα πρέπει, εφόσον χρειασθεί, με βάση την εμπειρία από την εφαρμογή της παρέκκλισης αυτής, να υποβάλει προτάσεις με σκοπό την αντικατάσταση ή την κατάργησή της. Θα πρέπει να απαλειφθεί και η αντίστοιχη διάταξη της οδηγίας 2000/26/ΕΚ.

- (9) Προκειμένου να αποσαφηνισθεί το πεδίο εφαρμογής των οδηγιών για την ασφαλίση οχημάτων, σε συμμόρφωση με το άρθρο 299 της συνθήκης, θα πρέπει να διαγραφεί η αναφορά στο μη ευρωπαϊκό έδαφος κράτους μέλους στο άρθρο 6 και στο άρθρο 7 παράγραφος 1 της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ.

- (10) Σημαντικό στοιχείο που διασφαλίζει την προστασία των θυμάτων, είναι η υποχρέωση των κρατών μελών να εγγυώνται την ασφαλιστική κάλυψη τουλάχιστον ορισμένων ελάχιστων ποσών. Τα ελάχιστα ποσά που προβλέπει η οδηγία 84/5/ΕΟΚ θα πρέπει όχι μόνο να προσαρμοσθούν ώστε να ληφθεί υπόψη ο πληθωρισμός, αλλά και να αυξηθούν σε πραγματικούς όρους για να βελτιωθεί η προστασία των θυμάτων. Το ελάχιστο ποσό κάλυψης για σωματική βλάβη πρέπει να υπολογίζεται έτσι ώστε να καταβάλλεται πλήρης και δίκαιη αποζημίωση σε όλα τα θύματα που έχουν υποστεί πολύ σοβαρές βλάβες, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τη χαμηλή συχνότητα ατυχημάτων που έχουν ως αποτέλεσμα πολλαπλά θύματα και τον μικρό αριθμό θυμάτων που υφίστανται πολύ σοβαρές βλάβες κατά τη διάρκεια του ίδιου ατυχήματος. Λογικό και κατάλληλο ποσό είναι το ελάχιστο ποσό κάλυψης 1 000 000 ευρώ ανά θύμα και 5 000 000 ευρώ ανά αξίωση, ανεξάρτητα από τον αριθμό των θυμάτων. Προς διευκόλυνση της εισαγωγής αυτών των ελάχιστων ποσών, θα πρέπει να προβλεφθεί πενταετής μεταβατική περίοδος από την ημερομηνία εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αυξήσουν τα ποσά τουλάχιστον έως το ήμισυ των επιπέδων εντός τριάντα μηνών από την ημερομηνία εφαρμογής της οδηγίας.

- (11) Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι η αξία του ελάχιστου ποσού της κάλυψης δεν θα ελαττώνεται με την πάροδο του χρόνου, θα πρέπει να θεσπισθεί ρήτρα περιοδικής αναθεώρησης, χρησιμοποιώντας ως σημείο αναφοράς τον ευρωπαϊκό δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕΔΤΚ) που δημοσιεύει η Eurostat, όπως προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 1995, για τη θέσπιση εναρμονισμένων δεικτών τιμών καταναλωτή ⁽¹⁾. Θα πρέπει να καθοριστούν οι διαδικαστικοί κανόνες που ρυθμίζουν την εν λόγω αναθεώρηση.
- (12) Η οδηγία 84/5/ΕΟΚ με την οποία επιτρέπεται στα κράτη μέλη, για λόγους πρόληψης της απάτης, να περιορίζουν ή να αποκλείουν την παρέμβαση του οργανισμού αποζημίωσης σε περίπτωση που οι υλικές ζημιές προκλήθηκαν από όχημα αγνώστων στοιχείων, μπορεί να εμποδίσει, σε ορισμένες περιπτώσεις, τη νόμιμη αποζημίωση θυμάτων. Αυτή η δυνατότητα περιορισμού ή αποκλεισμού της αποζημίωσης, βάσει του ότι το όχημα είναι αγνώστων στοιχείων, δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο οργανισμός έχει καταβάλει αποζημίωση για σημαντικές σωματικές βλάβες σε θύμα του ίδιου ατυχήματος κατά το οποίο προκλήθηκαν οι υλικές ζημιές. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν ίδια συμμετοχή του θύματος που υπέστη τις υλικές ζημιές μέχρι ορίου όχι ανώτερου από το οριζόμενο στην εν λόγω οδηγία. Οι προϋποθέσεις για τον χαρακτηρισμό των σωματικών βλαβών ως σημαντικών καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία ή από τις διοικητικές διατάξεις του κράτους μέλους στο οποίο συμβαίνει το ατύχημα. Κατά τον καθορισμό των προϋποθέσεων αυτών, τα κράτη μέλη μπορούν να λάβουν υπόψη, μεταξύ άλλων, το αν η σωματική βλάβη απαιτήσε νοσοκομειακή περίθαλψη.
- (13) Με την οδηγία 84/5/ΕΟΚ παρέχεται επί του παρόντος στα κράτη μέλη η δυνατότητα να επιτρέπουν, σε περίπτωση υλικών ζημιών που προκαλούνται από ανασφάλιστα οχήματα, ορισμένα ποσά με τα οποία επιβαρύνεται το θύμα μέχρι ορισμένου ανωτάτου ορίου. Η εν λόγω δυνατότητα περιορίζει αδικαιολόγητα την προστασία των θυμάτων και δημιουργεί διάκριση έναντι των θυμάτων άλλων ατυχημάτων, και, ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει πλέον να επιτρέπεται.
- (14) Η δεύτερη οδηγία 88/357/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1988, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την πρωτασφάλιση, εκτός της ασφάλειας ζωής, και τη θέσπιση των διατάξεων που σκοπό έχουν να διευκολύνουν την πραγματική άσκηση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών ⁽²⁾, θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε τα υποκαταστήματα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων να μπορούν να καθίστανται αντιπρόσωποι όσον αφορά τις δραστηριότητες ασφάλισης αυτοκινήτων, όπως συμβαίνει ήδη για άλλες ασφαλιστικές υπηρεσίες εκτός της ασφάλισης αυτοκινήτων.
- (15) Σημαντικό επίτευγμα της ισχύουσας νομοθεσίας είναι ότι η ασφαλιστική κάλυψη περιλαμβάνει όλους τους επιβάτες του οχήματος. Ο στόχος αυτός θα διακυβευόταν εάν η εθνική νομοθεσία ή οποιαδήποτε ρήτρα ασφαλιστήριου συμβολαίου απέκλειε τους επιβάτες από την ασφαλιστική κάλυψη, επειδή γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν ότι ο οδηγός του οχήματος ήταν υπό την επήρεια οινόπνευματος ή άλλης ουσίας που προκαλεί μέθη κατά τον χρόνο του ατυχήματος. Ο επιβάτης συνήθως δεν είναι σε θέση να αξιολογεί δεόντως το επίπεδο μέθης του οδηγού. Ο στόχος της αποτροπής των οδηγών από το να οδηγούν υπό την επήρεια μεθυστικών ουσιών δεν επιτυγχάνεται περιορίζοντας την ασφαλιστική κάλυψη των επιβατών που είναι θύματα τροχαίων ατυχημάτων. Η κάλυψη των επιβατών αυτών στο πλαίσιο της υποχρεωτικής ασφάλισης του αυτοκινήτου δεν προδικάζει την ευθύνη που μπορεί να έχουν βάσει της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας ούτε το επίπεδο της επικαλούμενης αποζημίωσης σε συγκεκριμένο ατύχημα.
- (16) Οι σωματικές βλάβες και οι υλικές ζημιές που υφίστανται πεζοί, ποδηλάτες και άλλοι μη μηχανοκίνητοι χρήστες των δρόμων, οι οποίοι είναι συνήθως το ασθενέστερο μέρος σε ατύχημα, θα πρέπει να καλύπτονται από την υποχρεωτική ασφάλιση του αυτοκινήτου που εμπλέκεται στο ατύχημα, για το οποίο δικαιούνται αποζημίωση σύμφωνα με το εθνικό αστικό δίκαιο. Η διάταξη αυτή δεν προδικάζει το θέμα της αστικής ευθύνης ή το επίπεδο της χορηγούμενης αποζημίωσης σε ένα συγκεκριμένο ατύχημα, βάσει της εθνικής νομοθεσίας.
- (17) Ορισμένοι ασφαλιστές εισάγουν στα ασφαλιστήρια συμβόλαια ρήτρες που προβλέπουν ότι η σύμβαση δεν ισχύει αν το όχημα παραμένει εκτός του κράτους μέλους ταξινόμησης επί περισσότερο από συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Η πρακτική αυτή αντιβαίνει στην αρχή που θεσπίζει η οδηγία 90/232/ΕΟΚ, σύμφωνα με την οποία η υποχρεωτική ασφάλιση αυτοκινήτου θα πρέπει να καλύπτει, με βάση ένα και μόνο ασφάλιστρο, το σύνολο του εδάφους της Κοινότητας. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να οριστεί ότι η ασφαλιστική κάλυψη εξακολουθεί να ισχύει καθ' όλο το χρονικό διάστημα της σύμβασης, ανεξαρτήτως από το αν το όχημα παραμένει σε άλλο κράτος μέλος επί ορισμένο χρονικό διάστημα, χωρίς αυτό να θίγει τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τις εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών όσο αφορά την ταξινόμηση των οχημάτων.
- (18) Θα πρέπει να αναληφθούν ενέργειες για τη διευκόλυνση της ασφαλιστικής κάλυψης των οχημάτων που εισάγονται από ένα κράτος μέλος σε άλλο, ακόμη και αν το αυτοκίνητο δεν έχει ακόμη ταξινομηθεί στο κράτος μέλος προορισμού. Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να προβλέπεται προσωρινή παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα βάσει του οποίου καθορίζεται το κράτος μέλος όπου ευρίσκεται ο κίνδυνος. Επί χρονικό διάστημα τριάντα ημερών από την ημερομηνία παράδοσης, διάθεσης ή αποστολής του αυτοκινήτου στον αγοραστή, κράτος μέλος προορισμού θα πρέπει να θεωρείται το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ο κίνδυνος.

⁽¹⁾ ΕΕ L 257 της 27.10.1995, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 284 της 31.10.2003, σ. 1).

⁽²⁾ ΕΕ L 172 της 4.7.1988, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2000/26/ΕΚ.

- (19) Όποιος επιθυμεί να συνάψει νέα σύμβαση ασφάλισης αυτοκινήτου με άλλον ασφαλιστή θα πρέπει να είναι σε θέση να δικαιολογήσει το ιστορικό των ατυχημάτων και απαιτήσεών του στο πλαίσιο της παλαιάς σύμβασης. Ο ασφαλιζόμενος θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να ζητεί ανά πάσα στιγμή βεβαίωση σχετικά με τις αξιώσεις αποζημίωσης τρίτων που αφορούν το όχημα ή τα οχήματα που καλύπτονταν από αυτή την ασφαλιστική σύμβαση τουλάχιστον κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας της συμβατικής σχέσης, ή την απουσία τέτοιων αξιώσεων. Η ασφαλιστική επιχείρηση ή ο οργανισμός που, ενδεχομένως, έχει οριστεί από το κράτος μέλος για την παροχή υποχρεωτικής ασφαλιστικής κάλυψης ή για τη χορήγηση αυτών των βεβαιώσεων θα πρέπει να χορηγεί τη βεβαίωση αυτή στον συμβαλλόμενο εντός δεκαπέντε ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης.
- (20) Για την εξασφάλιση της δέουσας προστασίας των θυμάτων τροχαίων ατυχημάτων, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να επιτρέπουν στις ασφαλιστικές εταιρείες να αντιτάσσουν ιδία συμμετοχή κατά του ζημιωθέντος από ατύχημα.
- (21) Το δικαίωμα να επικαλείται την ασφαλιστική σύμβαση και να στρέφεται ευθέως κατά της ασφαλιστικής επιχείρησης έχει μεγάλη σημασία για την προστασία του θύματος τροχαίου ατυχήματος. Η οδηγία 2000/26/ΕΚ προβλέπει ήδη για τα θύματα ατυχημάτων που συμβαίνουν σε ένα κράτος μέλος, εκτός του κράτους μέλους διαμονής του ζημιωθέντος, και τα οποία προκαλούνται από τη χρήση οχημάτων που είναι ασφαλισμένα και έχουν συνήθη στάθμευση σε ένα κράτος μέλος, το δικαίωμα ευθείας αγωγής κατά της ασφαλιστικής επιχείρησης που καλύπτει την αστική ευθύνη του υπεύθυνου. Προκειμένου να διευκολύνεται ο αποτελεσματικός και ταχύς διακανονισμός των απαιτήσεων και να αποφεύγονται όσο το δυνατόν οι δαπανηροί δικαστικοί αγώνες, το εν λόγω δικαίωμα θα πρέπει να επεκτείνεται στα θύματα οποιουδήποτε τροχαίου ατυχήματος.
- (22) Για την ενίσχυση της προστασίας όλων των θυμάτων τροχαίων ατυχημάτων, η διαδικασία αιτιολογημένης προσφοράς αποζημίωσης που προβλέπει η οδηγία 2000/26/ΕΚ θα πρέπει να επεκταθεί σε όλα τα είδη τροχαίων ατυχημάτων. Η ίδια αυτή διαδικασία θα πρέπει επίσης να εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, στις περιπτώσεις στις οποίες το ατύχημα διακανονίζεται από το σύστημα εθνικών γραφείων ασφαλίσεων που προβλέπει η οδηγία 72/166/ΕΟΚ.
- (23) Προκειμένου να διευκολυνθεί η επιδίωξη αποζημίωσης εκ μέρους του ζημιωθέντος, τα κέντρα πληροφοριών που ιδρύονται σύμφωνα με την οδηγία 2000/26/ΕΚ δεν θα πρέπει να περιορίζονται στην παροχή πληροφοριών σχετικά με τα ατυχήματα που καλύπτει η εν λόγω οδηγία, αλλά θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχουν τις ίδιες πληροφορίες για κάθε τροχαίο ατύχημα.
- (24) Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με τη δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις⁽¹⁾, οι ζημιωθέντες δύνανται να ασκήσουν αγωγή κατά του ασφαλιστή αστικής ευθύνης στο κράτος μέλος της κατοικίας τους.
- (25) Δεδομένου ότι η οδηγία 2000/26/ΕΚ θεσπίστηκε πριν από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 44/2001, ο οποίος αντικατέστησε τη σύμβαση των Βρυξελλών, της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, επί του ιδίου θέματος, για ορισμένα κράτη μέλη, θα πρέπει να αναπροσαρμοσθεί αναλόγως η παραπομπή, στο κείμενο της εν λόγω οδηγίας, στην προαναφερόμενη σύμβαση.
- (26) Συνεπώς, οι οδηγίες 72/166/ΕΟΚ, 84/5/ΕΟΚ, 88/357/ΕΟΚ και 90/232/ΕΟΚ του Συμβουλίου, καθώς και η οδηγία 2000/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως,

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποίηση της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ

Η οδηγία 72/166/ΕΟΚ τροποποιείται ως εξής:

1. Στο άρθρο 1 το σημείο 4 τροποποιείται ως εξής:

α) η πρώτη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«— το έδαφος του κράτους του οποίου φέρει πινακίδα κυκλοφορίας το όχημα, ανεξάρτητα από το αν η πινακίδα του είναι μόνιμη ή προσωρινή, ή»

β) προστίθεται η ακόλουθη περίπτωση:

«— εφόσον το αυτοκίνητο δεν φέρει πινακίδες κυκλοφορίας ή φέρει πινακίδες που δεν αντιστοιχούν ή δεν αντιστοιχούν πλέον στο όχημα, και εμπλέκεται σε ατύχημα, το έδαφος του κράτους στο οποίο συνέβη το ατύχημα, για τους σκοπούς της ικανοποίησης των αξιώσεων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 πρώτη περίπτωση της παρούσας οδηγίας ή στο άρθρο 1 παράγραφος 4 της δεύτερης οδηγίας 84/5/ΕΟΚ, του Συμβουλίου, της 30ής Δεκεμβρίου 1983, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων (*)»

(*) ΕΕ L 8 της 11.1.1984, σ. 17.»

(1) ΕΕ L 12 της 16.1.2001, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2245/2004 (ΕΕ L 381 της 28.12.2004, σ. 10).

2. Στο άρθρο 2 η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη απέχουν από τη διενέργεια ελέγχων ασφαλίσεως της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία οχημάτων που έχουν συνήθη στάθμευση στο έδαφος άλλου κράτους μέλους και οχημάτων που έχουν συνήθη στάθμευση στο έδαφος τρίτης χώρας και εισέρχονται στο έδαφος τους προερχόμενα από το έδαφος άλλου κράτους μέλους. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να διενεργούν μη συστηματικούς ελέγχους της ασφάλισης, εφόσον αυτοί δεν ενέχουν διακρίσεις και πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ελέγχου που δεν έχει αποκλειστικό σκοπό τη διαπίστωση της ύπαρξης ασφάλισης»

3. Το άρθρο 4 τροποποιείται ως εξής:

α) στο στοιχείο α) δεύτερο εδάφιο:

- i) η πρώτη πρόταση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος, που προβλέπει την παρέκκλιση λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσει την καταβολή της αποζημιώσεως για ζημιές που προκλήθηκαν στο έδαφός του και στο έδαφος των άλλων κρατών μελών από οχήματα που ανήκουν στα πρόσωπα αυτά.»

- ii) η τελευταία πρόταση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Γνωστοποιεί στην Επιτροπή τον κατάλογο των προσώπων που εξαιρούνται από την υποχρεωτική ασφάλιση και τις αρχές ή τους οργανισμούς που ευθύνονται προς αποζημίωση. Η Επιτροπή δημοσιεύει τον κατάλογο.»

- β) Στο στοιχείο β) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα οχήματα που αναφέρονται στο παρόν σημείο, να αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο με τα οχήματα για τα οποία δεν έχει καλυφθεί η ασφαλιστική υποχρέωση που προβλέπει το άρθρο 3 παράγραφος 1. Εν συνεχεία, ο αρμόδιος για τις αποζημιώσεις οργανισμός του κράτους μέλους στο οποίο συνέβη το ατύχημα, έχει αξίωση κατά του ταμείου εγγυήσεων που προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 της οδηγίας 84/5/ΕΟΚ στο κράτος μέλος στο οποίο το όχημα έχει συνήθη στάθμευση.

Μετά την παρέλευση πέντε ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας 2005/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για την τροποποίηση των οδηγιών 72/166/ΕΟΚ, 84/5/ΕΟΚ, 88/357/ΕΟΚ και 90/232/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλιση αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων (*), τα κράτη μέλη υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την υλοποίηση και την εφαρμογή στην πράξη του παρόντος σημείου. Μετά την εξέταση αυτών των εκθέσεων, η Επιτροπή υποβάλλει, αν συντρέχει λόγος, προτάσεις για την αντικατάσταση ή την κατάργηση αυτής της παρέκκλισης.

(*) ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 14.»

4. Στα άρθρα 6 και στο άρθρο 7 παράγραφος 1, η φράση «ή στο μη ευρωπαϊκό έδαφος κράτους μέλους» διαγράφεται.

Άρθρο 2

Τροποποίηση της οδηγίας 84/5/ΕΟΚ

Το άρθρο 1 της οδηγίας 84/5/ΕΟΚ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

Άρθρο 1

1. Η ασφάλιση που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ καλύπτει υποχρεωτικά και τις υλικές ζημιές και τις σωματικές βλάβες.

2. Με την επιφύλαξη μεγαλύτερων ποσών εγγύησης που ενδεχομένως ορίζουν τα κράτη μέλη, κάθε κράτος μέλος απαιτεί τα ελάχιστα ποσά υποχρεωτικής ασφάλισης να ανέρχονται:

α) σε περίπτωση σωματικής βλάβης, ελάχιστο ποσό κάλυψης 1 000 000 ευρώ για κάθε θύμα ή 5 000 000 ευρώ για κάθε αξίωση, ανεξάρτητα από τον αριθμό των θυμάτων·

β) σε περίπτωση υλικών ζημιών, σε 1 000 000 ευρώ για κάθε αξίωση, ανεξάρτητα από τον αριθμό των θυμάτων.

Τα κράτη μέλη μπορούν, εφόσον απαιτείται, να ορίσουν μεταβατική περίοδο έως και πέντε ετών από την ημερομηνία εφαρμογής της οδηγίας 2005/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για την τροποποίηση των οδηγιών 72/166/ΕΟΚ, 84/5/ΕΟΚ, 88/357/ΕΟΚ και 90/232/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλιση αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων (*), για να προσαρμόσουν τα οικεία ελάχιστα ποσά κάλυψης στα ποσά που προβλέπει η παρούσα παράγραφος.

Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να κάνουν χρήση της ως άνω προβλεπόμενης μεταβατικής περιόδου ενημερώνουν την Επιτροπή και αναφέρουν τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

Εντός 30 μηνών από την ημερομηνία εφαρμογής της οδηγίας 2005/14/ΕΚ, τα κράτη μέλη πρέπει να έχουν αυξήσει τις εγγυήσεις τουλάχιστον έως το ήμισυ των επιπέδων που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφος.

3. Κάθε πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας 2005/14/ΕΚ ή μετά τη λήξη οιασδήποτε μεταβατικής περιόδου κατά την παράγραφο 2, τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο εκείνη αναθεωρούνται σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕΔΤΚ), όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 1995, για τη θέσπιση εναρμονισμένων δεικτών τιμών καταναλωτή (**).

Τα ποσά προσαρμόζονται αυτομάτως, προσαυξανόμενα κατά το ποσοστό μεταβολής του ΕΔΤΚ για την αντίστοιχη περίοδο, δηλαδή τα πέντε έτη πριν την αναθεώρηση, και στρογγυλοποιούμενα προς τα άνω σε πολλαπλάσιο των 10 000 ευρώ.

Η Επιτροπή ανακοινώνει τα προσαρμοσμένα ποσά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και μεριμνά για τη δημοσίευσή τους στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

4. Κάθε κράτος μέλος ιδρύει ή εγκρίνει οργανισμό, αποστολή του οποίου είναι να αποζημιώνει, τουλάχιστον εντός των ορίων της υποχρέωσης ασφάλισης, τις υλικές ζημιές ή τις σωματικές βλάβες που προκαλούνται από οχήματα αγνώστων στοιχείων ή για τα οποία δεν έχει εκπληρωθεί η υποχρέωση ασφάλισης που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

Το πρώτο εδάφιο δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να προσδίδουν στην παρέμβαση του οργανισμού αυτού επικουρικό ή μη επικουρικό χαρακτήρα, ούτε το δικαίωμά τους να ρυθμίζουν τον διακανονισμό των αξιώσεων μεταξύ του οργανισμού αυτού και του υπευθύνου ή των υπευθύνων του ατυχήματος και των άλλων ασφαλιστών ή οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης που υποχρεούνται να αποζημιώσουν το θύμα για το ίδιο ατύχημα. Ωστόσο, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιτρέπουν στον οργανισμό να απαιτεί από το θύμα του ατυχήματος, προκειμένου να του καταβάλει την αποζημίωση, να αποδείξει, καθ' οιονδήποτε τρόπο, ότι ο υπεύθυνος αδυνατεί ή αρνείται να πληρώσει.

5. Το θύμα μπορεί σε κάθε περίπτωση να απευθύνεται απευθείας στον οργανισμό, ο οποίος, με βάση τις πληροφορίες που ζητεί και λαμβάνει από το θύμα, είναι υποχρεωμένος να του δίδει αιτιολογημένη απάντηση σχετικά με την καταβολή τυχόν αποζημίωσης.

Τα κράτη μέλη μπορούν, ωστόσο, να αποκλείουν από την παρέμβαση του οργανισμού αυτού τα πρόσωπα τα οποία επιβίβαστηκαν με τη θέλησή τους στο όχημα που προκάλεσε τη ζημία ή τη σωματική βλάβη, εφόσον ο οργανισμός μπορεί να αποδείξει ότι γνώριζαν ότι το όχημα δεν ήταν ασφαλισμένο.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν ή να αποκλείουν την παρέμβαση του οργανισμού αυτού σε περίπτωση πρόκλησης υλικών ζημιών από όχημα αγνώστων στοιχείων.

Ωστόσο, όταν ο οργανισμός έχει καταβάλει αποζημίωση για σοβαρές σωματικές βλάβες σε κάποιο θύμα του ίδιου ατυχήματος στο οποίο προκλήθηκαν υλικές ζημιές από όχημα αγνώστων στοιχείων, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να αποκλείουν την καταβολή αποζημίωσης για υλικές ζημιές με την αιτιολογία ότι το όχημα ήταν αγνώστων στοιχείων. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ίδια συμμετοχή του θύματος που υπέστη τις υλικές ζημιές, μέχρι ανωτάτου ποσού 500 ευρώ.

Οι προϋποθέσεις για τον χαρακτηρισμό των σωματικών βλαβών ως σημαντικών καθορίζονται σύμφωνα με τις νομοθετικές ή διοικητικές διατάξεις του κράτους μέλους στο οποίο συνέβη το ατύχημα. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν υπόψη, μεταξύ άλλων, το αν η σωματική βλάβη απαιτήσε νοσοκομειακή περίθαλψη.

7. Κάθε κράτος μέλος εφαρμόζει τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις του κατά την καταβολή αποζημιώσεων από τον οργανισμό αυτό, με την επιφύλαξη κάθε άλλης πρακτικής ευνοϊκότερης για το θύμα.

(*) ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 14.

(**) ΕΕ L 257 της 27.10.1995, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 284 της 31.10.2003, σ. 1)».

Άρθρο 3

Τροποποίηση της οδηγίας 88/357/ΕΟΚ

Στο άρθρο 12α παράγραφος 4 τέταρτο εδάφιο της οδηγίας 88/357/ΕΟΚ, η δεύτερη πρόταση διαγράφεται.

Άρθρο 4

Τροποποίηση της οδηγίας 90/232/ΕΟΚ

Η οδηγία 90/232/ΕΟΚ τροποποιείται ως εξής:

1. Στο άρθρο 1 παρεμβάλλεται το ακόλουθο εδάφιο μεταξύ του πρώτου και δεύτερου εδαφίου:

«Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι κάθε νομική διάταξη ή συμβατική ρήτρα ασφαλιστηρίου συμβολαίου η οποία αποκλείει έναν επιβάτη από την ασφαλιστική κάλυψη λόγω του ότι γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι ο οδηγός του οχήματος βρισκόταν υπό την επήρεια οινοπνεύματος ή οποιασδήποτε άλλης ουσίας που προκαλεί μέθη κατά τον χρόνο του ατυχήματος, θα θεωρείται ανίσχυρη ως προς τις αξιώσεις που προβάλλει ο επιβάτης αυτός.»

2. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 1α

Η ασφάλιση που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ καλύπτει τις σωματικές βλάβες και τις υλικές ζημιές που υπέστησαν πεζοί, ποδηλάτες και άλλοι μη μηχανοκίνητοι χρήστες των δρόμων οι οποίοι, συνεπεία ατυχήματος στο οποίο εμπλέκεται μηχανοκίνητο όχημα, δικαιούνται αποζημίωση σύμφωνα με το εθνικό αστικό δίκαιο. Το παρόν άρθρο δεν προδικάζει ούτε την αστική ευθύνη ούτε το ποσό της αποζημίωσης.»

3. Στο άρθρο 2 η πρώτη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«— καλύπτουν, βάσει ενιαίου ασφαλιστρου, και καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, ολόκληρο το έδαφος της Κοινότητας, περιλαμβανομένου και του χρονικού διαστήματος τυχόν παραμονής του οχήματος σε άλλα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια της σύμβασης, και».

4. Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 4α

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 2 στοιχείο δ) δεύτερη περίπτωση της οδηγίας 88/357/ΕΟΚ (*), όταν όχημα αποστέλλεται από κράτος μέλος σε άλλο, κράτος στο οποίο βρίσκεται ο κίνδυνος θεωρείται το κράτος μέλος προορισμού, αμέσως μετά την αποδοχή της παράδοσης από τον αγοραστή για χρονικό διάστημα τριάντα ημερών, ακόμη και αν το όχημα δεν έχει ταξινομηθεί επισήμως στο κράτος μέλος προορισμού.

2. Εφόσον το όχημα εμπλακεί σε ατύχημα κατά το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, χωρίς να είναι ασφαλισμένο, υπεύθυνος για την καταβολή της αποζημίωσης που προβλέπει το άρθρο 1 παράγραφος 4 της οδηγίας 84/5/ΕΟΚ είναι ο οργανισμός του κράτους μέλους προορισμού που αναφέρεται στο άρθρο 1 της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 4β

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο συμβαλλόμενος να έχει το δικαίωμα να ζητεί ανά πάσα στιγμή βεβαίωση σχετικά με τις αξιώσεις αποζημίωσης τρίτων που αφορούν το όχημα ή τα οχήματα που καλύπτονταν από αυτή την ασφαλιστική σύμβαση τουλάχιστον κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας της συμβατικής σχέσης, ή την ανυπαρξία τέτοιων αξιώσεων. Η ασφαλιστική επιχείρηση ή ο οργανισμός που ενδεχομένως έχει οριστεί από το κράτος μέλος για την παροχή υποχρεωτικής ασφαλιστικής κάλυψης ή για τη χορήγηση αυτών των βεβαιώσεων, χορηγεί τη βεβαίωση αυτή στον συμβαλλόμενο εντός δεκαπέντε ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

Άρθρο 4γ

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις δεν αντιτάσσουν ιδία συμμετοχή κατά του ζημιωθέντος από ατύχημα όσον αφορά την ασφάλιση που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ.

Άρθρο 4δ

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ζημιωθέντες σε ατυχήματα που έχουν προκληθεί από όχημα το οποίο καλύπτεται από ασφάλιση σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ να έχουν δικαίωμα απευθείας αγωγής κατά της ασφαλιστικής επιχείρησης που καλύπτει την αστική ευθύνη του υπευθύνου.

Άρθρο 4ε

Τα κράτη μέλη καθιερώνουν τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 6 της οδηγίας 2000/26/ΕΚ (**) για το διακανονισμό αξιώσεων σχετικά με ατυχήματα που προκαλούνται από οχήματα καλυπτόμενα από ασφάλιση σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ.

Στην περίπτωση ατυχημάτων που μπορούν να διακανονισθούν με το σύστημα των εθνικών γραφείων ασφαλίσεως που προβλέπονται στο άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ, τα κράτη μέλη καθιερώνουν την ίδια διαδικασία με αυτήν του άρθρου 4 παράγραφος 6 της οδηγίας 2000/26/ΕΚ. Για τους σκοπούς της εφαρμογής αυτής της διαδικασίας, κάθε αναφορά σε ασφαλιστική επιχείρηση νοείται ως αναφορά στα εθνικά γραφεία ασφαλίσεως που ορίζονται στο άρθρο 1 σημείο 3 της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ.

(*) Δεύτερη οδηγία 88/357/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1988, για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την πρωτασφάλιση, εκτός της ασφάλειας ζωής, και τη θέσπιση των διατάξεων που σκοπό έχουν να διευκολύνουν την πραγματική άσκηση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών (ΕΕ L 172 της 4.7.1988, σ. 1)· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2000/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 181 της 20.7.2000, σ. 65).

(**) Οδηγία 2000/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Μαΐου 2000, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων (τέταρτη οδηγία για τις ασφάλειες αυτοκινήτων οχημάτων) (ΕΕ L 181 της 20.7.2000, σ. 65)».

5. Στο άρθρο 5 η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από την οδηγία 2000/26/ΕΚ, τα κέντρα πληροφοριών που ιδρύονται ή εγκρίνονται βάσει του άρθρου 5 της εν λόγω οδηγίας να παρέχουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο σε οποιοδήποτε εμπλεκόμενο μέρος σε τροχαίο ατύχημα που έχει προκληθεί από όχημα που καλύπτεται από ασφάλιση σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 72/166/ΕΟΚ».

Άρθρο 5

Τροποποίηση της οδηγίας 2000/26/ΕΚ

Η οδηγία 2000/26/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

1. Προστίθεται η ακόλουθη αιτιολογική σκέψη 16α:

«(16α) Κατά το άρθρο 11 παράγραφος 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (*), ο ζημιωθείς δύναται να ασκήσει αγωγή κατά του ασφαλιστή αστικής ευθύνης στο κράτος μέλος της κατοικίας του ενάγοντος.

(*) ΕΕ L 12 της 16.1.2001, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2245/2004 (ΕΕ L 381 της 28.12.2004, σ. 10)».

2. Στο άρθρο 4 η παράγραφος 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«8. Ο διορισμός αντιπροσώπου υπευθύνου για το διακανονισμό των ζημιών δεν συνιστά αφ' εαυτού άνοιγμα υποκαταστήματος κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο β) της οδηγίας 92/49/ΕΟΚ και ο αντιπρόσωπος που είναι υπεύθυνος για το διακανονισμό των ζημιών δεν θεωρείται εγκατάσταση κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο γ) της οδηγίας 88/357/ΕΟΚ και,

— ούτε κατά την έννοια της σύμβασης των Βρυξελλών, της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για την διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις θεωρείται εγκατάσταση (*) — όσον αφορά τη Δανία,

— ούτε κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001 θεωρείται εγκατάσταση — όσον αφορά τα άλλα κράτη μέλη.

(*) ΕΕ C 27 της 26.1.1998, σ. 1 (παγιομένη μορφή).»

3. Στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α) το σημείο 2 ii) διαγράφεται.
4. Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 6α

Κεντρική μονάδα

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα ώστε να είναι εγκαίρως διαθέσιμα στα θύματα, στους ασφαλιστές ή στους νομίμους εκπροσώπους τους τα βασικά στοιχεία που απαιτούνται για τη διευθέτηση των αξιώσεων.

Τα βασικά αυτά στοιχεία πρέπει να υπάρχουν, εφόσον απαιτείται, σε ηλεκτρονική μορφή σε κεντρική μονάδα αποθήκευσης σε κάθε κράτος μέλος, και να διατίθενται στα ενδιαφερόμενα μέρη μετά από σχετικό αίτημα.»

Άρθρο 6

Εφαρμογή

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες, νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο μέχρι τις 11 Ιουνίου 2007. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους.

Ο τρόπος της αναφοράς καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν, σύμφωνα με τη συνθήκη, να διατηρούν ή να θέτουν σε ισχύ διατάξεις οι οποίες είναι ευνοϊκότερες για τον ζημιωθέντα από τις διατάξεις που είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία.

3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των κυριότερων διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 7

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 8

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 11 Μαΐου 2005.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. P. BORRELL FONTELLES

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
N. SCHMIT

ΟΔΗΓΙΑ 2005/29/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 11ης Μαΐου 2005****για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 98/27/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου****(«Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές»)****(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 251 της συνθήκης ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η παράγραφος 1 και η παράγραφος 3 στοιχείο α) του άρθρου 153 της συνθήκης ορίζουν ότι η Κοινότητα θα πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών με μέτρα που θεσπίζει σύμφωνα με το άρθρο 95.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 της συνθήκης, η εσωτερική αγορά αποτελεί ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα, μέσα στον οποίο εξασφαλίζονται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών και η ελευθερία εγκατάστασης. Η ανάπτυξη θεμιτών εμπορικών πρακτικών στο χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη διασυννοριακών δραστηριοτήτων.

(3) Οι νόμοι των κρατών μελών που αφορούν τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές, οι οποίες μπορούν να δημιουργήσουν αισθητές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και εμπόδια στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Στον τομέα της διαφήμισης, η οδηγία 84/450/ΕΟΚ

του Συμβουλίου, της 10ης Σεπτεμβρίου 1984, για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση ⁽³⁾, θεσπίζει ελάχιστα κριτήρια για την εναρμόνιση της νομοθεσίας για την παραπλανητική διαφήμιση, όμως δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν μέτρα που παρέχουν εκτενέστερη προστασία στους καταναλωτές. Ως εκ τούτου, οι διατάξεις των κρατών μελών σχετικά με την παραπλανητική διαφήμιση διαφέρουν σημαντικά.

(4) Οι διαφορές αυτές δημιουργούν αβεβαιότητα ως προς το ποιοι εθνικοί κανόνες ισχύουν για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που βλάπτουν τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών και δημιουργούν πολλά εμπόδια τα οποία βλάπτουν τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές. Τα εμπόδια αυτά αυξάνουν το κόστος των επιχειρήσεων όταν χρησιμοποιούν τις ελευθερίες της εσωτερικής αγοράς, ιδίως όταν επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν σε διασυννοριακό μάρκετινγκ, διαφημιστικές εκστρατείες και προώθηση πωλήσεων. Τα εμπόδια αυτά δημιουργούν επίσης αβεβαιότητα στους καταναλωτές όσον αφορά τα δικαιώματά τους και υποσκιάζουν την εμπιστοσύνη τους στην εσωτερική αγορά.

(5) Ελλείπει ενιαίων κανόνων σε κοινοτικό επίπεδο, τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία υπηρεσιών και αγαθών δια μέσου των συνόρων ή στην ελευθερία εγκατάστασης θα μπορούσαν να δικαιολογηθούν, υπό το πρίσμα της νομολογίας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στο βαθμό που επιδιώκουν την προστασία αναγνωρισμένων στόχων δημοσίου συμφέροντος, και εφόσον είναι αναλογικά προς τους στόχους αυτούς. Σύμφωνα με τους κοινοτικούς στόχους, όπως καθορίζονται στις διατάξεις της συνθήκης και του παράγωγου κοινοτικού δικαίου που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία και σύμφωνα με την πολιτική της Επιτροπής για την εμπορική επικοινωνία όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής «Τα πορίσματα της Πράσινης Βίβλου σχετικά με τις εμπορικές επικοινωνίες στην εσωτερική αγορά», παρόμοια εμπόδια θα πρέπει να εξαλειφθούν. Τα εμπόδια αυτά μπορούν να εξαλειφθούν μόνο με τη θέσπιση ενιαίων κανόνων σε κοινοτικό επίπεδο οι οποίοι να προβλέπουν υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και με τη διασαφήνιση ορισμένων νομικών εννοιών σε κοινοτικό επίπεδο, στο βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο για την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και για τη συμμόρφωση με την απαίτηση ασφάλειας του δικαίου.

⁽¹⁾ ΕΕ C 108 της 30.4.2004, σ. 81.

⁽²⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Απριλίου 2004 (ΕΕ C 104 Ε της 30.4.2004, σ. 260), κοινή θέση του Συμβουλίου της 15ης Νοεμβρίου 2004 (ΕΕ C 38 Ε της 15.2.2005, σ. 1), θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 24ης Φεβρουαρίου 2005 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 12ης Απριλίου 2005.

⁽³⁾ ΕΕ L 250 της 19.9.1984, σ. 17· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 97/55/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 290 της 23.10.1997, σ. 18).

- (6) Ως εκ τούτου, η παρούσα οδηγία επιδιώκει την προσέγγιση της νομοθεσίας των κρατών μελών για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της αθέμιτης διαφήμισης, οι οποίες βλάπτουν άμεσα τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών και, συνεπώς, έμμεσα τα οικονομικά συμφέροντα των θεμιτών ανταγωνιστών. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η οδηγία προστατεύει τους καταναλωτές από τις συνέπειες τέτοιου είδους αθέμιτων εμπορικών πρακτικών όπου αυτές είναι ουσιώδεις, αλλά αναγνωρίζει ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις η επίπτωση στους καταναλωτές μπορεί να είναι αμελητέα. Δεν καλύπτει ούτε θίγει τους εθνικούς νόμους για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που βλάπτουν μόνο τα οικονομικά συμφέροντα των ανταγωνιστών ή τις πρακτικές που αφορούν εμπορικές συναλλαγές: τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τους την αρχή της επικουρικότητας, θα συνεχίσουν να είναι σε θέση να ρυθμίζουν τέτοιου είδους πρακτικές, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, εφόσον επιλέξουν να το πράττουν. Επίσης η παρούσα πρόταση ούτε καλύπτει ούτε αναιρεί τις διατάξεις της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ για τη διαφήμιση που είναι παραπλανητική για τις επιχειρήσεις, αλλά δεν είναι παραπλανητική για τους καταναλωτές και για τη συγκριτική διαφήμιση. Δεν θίγει επίσης αποδεκτές πρακτικές διαφήμισης και μάρκετινγκ, όπως η θεμιτή γκρίζα διαφήμιση, η διαφοροποίηση του εμπορικού σήματος ή η προσφορά κινήτρων, οι οποίες μπορούν θεμιτά να επηρεάσουν την αντίληψη των καταναλωτών για προϊόντα καθώς και τη συμπεριφορά τους, χωρίς να εμποδίζουν τους καταναλωτές να λάβουν τεκμηριωμένη απόφαση.
- (7) Η παρούσα οδηγία αφορά εμπορικές πρακτικές που αποβλέπουν άμεσα στον επηρεασμό των αποφάσεων των καταναλωτών σε σχέση με προϊόντα. Δεν αφορά εμπορικές πρακτικές που εκτελούνται καταρχήν για άλλους σκοπούς, συμπεριλαμβανομένης π.χ. της εμπορικής επικοινωνίας που στοχεύει σε επενδυτές, όπως είναι η υποβολή ετήσιων εκθέσεων και οι εταιρικές διαφημιστικές δημοσιεύσεις. Δεν καλύπτονται οι κανόνες δικαίου που σχετίζονται με την καλαισθησία και την ευπρέπεια, οι οποίοι παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών. Εμπορικές πρακτικές, όπως π.χ. η άγρα πελατών στους δρόμους, ενδέχεται να είναι ανεπιθύμητη στα κράτη μέλη για λόγους πολιτιστικούς. Συνεπώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξακολουθήσουν να μπορούν να απαγορεύουν εμπορικές πρακτικές για λόγους καλαισθησίας και ευπρέπειας στην επικράτειά τους, ακόμα και όταν οι πρακτικές αυτές δεν περιορίζουν την ελευθερία επιλογής των καταναλωτών. Κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, και ιδίως των γενικών ρητρών της, θα πρέπει να λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι περιστάσεις της οικείας μεμονωμένης περίπτωσης.
- (8) Η παρούσα οδηγία προ οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών από τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές. Συνεπώς, προστατεύει έμμεσα τις επιχειρήσεις που λειτουργούν με θεμιτό τρόπο έναντι των ανταγωνιστών που δεν τηρούν τους κανόνες της οδηγίας και διασφαλίζει έτσι το θεμιτό ανταγωνισμό στον τομέα τον οποίο συντονίζει η οδηγία. Εξυπακούεται ότι υπάρχουν άλλες εμπορικές πρακτικές οι οποίες, μολονότι δεν βλάπτουν τους καταναλωτές, ενδέχεται να βλάψουν τους ανταγωνιστές και τους πελάτες των επιχειρήσεων. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει προσεκτικά την ανάγκη να αναληφθεί κοινοτική δράση στο πεδίο του αθέμιτου ανταγωνισμού που δεν καλύπτεται από την οδηγία και, εφόσον είναι αναγκαίο, να υποβάλει πρόταση προκειμένου να καλύψει τις άλλες αυτές πλευρές.
- (9) Η παρούσα οδηγία ισχύει υπό την επιφύλαξη επί μέρους προσφυγών ατόμων που έχουν υποστεί ζημία από αθέμιτη εμπορική πρακτική. Επίσης δεν θίγει την κοινοτική και εθνική νομοθεσία για το δίκαιο των συμβάσεων, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, τα θέματα υγείας και ασφαλείας προϊόντων, τους όρους εγκατάστασης και των καθεστώτων αδειών, περιλαμβανομένων των κανόνων που, βάσει του κοινοτικού δικαίου, αφορούν τα τυχερά παίγνια, και των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού, καθώς και τις εθνικές διατάξεις εφαρμογής τους. Έτσι, τα κράτη μέλη θα μπορούν, στην επικράτειά τους, να διατηρούν ή να εισάγουν περιορισμούς και απαγορεύσεις εμπορικών πρακτικών για λόγους προστασίας της υγείας και ασφαλείας των καταναλωτών ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασης του εμπορευόμενου π.χ. σε σχέση με το οινόπνευμα, τον καπνό ή τα φαρμακευτικά προϊόντα. Για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και την ακίνητη περιουσία λόγω της πολυπλοκότητας και των σοβαρών κινδύνων που ενέχουν, απαιτούνται λεπτομερείς ρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένων των θετικών υποχρεώσεων που επιβάλλονται στους εμπορευόμενους. Για το λόγο αυτό, στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και της ακίνητης περιουσίας η παρούσα οδηγία ισχύει υπό την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών μελών να υπερβαίνουν τα όρια των διατάξεων της παρούσας οδηγίας προκειμένου να προστατεύσουν τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών. Δεν είναι σκόπιμο να ρυθμιστεί εν προκειμένω η πιστοποίηση και η αναγραφή του ονομαστικού τίτλου των αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα.
- (10) Είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ της παρούσας οδηγίας και του υφιστάμενου κοινοτικού δικαίου, ειδικά όταν για συγκεκριμένους τομείς ισχύουν λεπτομερείς διατάξεις για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Ως εκ τούτου, η παρούσα οδηγία τροποποιεί την οδηγία 84/450/ΕΟΚ, την οδηγία 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 1997, για την προστασία των καταναλωτών κατά τις εξ αποστάσεως συμβάσεις ⁽¹⁾, την οδηγία 98/27/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 1998, περί των αγωγών παραλείψεως στον τομέα της προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών ⁽²⁾ και την οδηγία 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2002, σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές ⁽³⁾. Συνεπώς, η παρούσα οδηγία ισχύει μόνον εφόσον δεν υφίστανται ειδικές διατάξεις του κοινοτικού

(1) ΕΕ L 144 της 4.6.1997, σ. 19· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2002/65/ΕΚ (ΕΕ L 271 της 9.10.2002, σ. 16).

(2) ΕΕ L 166 της 11.6.1998, σ. 51· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2002/65/ΕΚ.

(3) ΕΕ L 271 της 9.10.2002, σ. 16.

δικαίου που ρυθμίζουν συγκεκριμένες πτυχές αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, όπως είναι οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών και οι κανόνες για τον τρόπο παρουσίασης πληροφοριών στον καταναλωτή. Προστατεύει τον καταναλωτή όπου δεν υπάρχει ειδική τομεακή νομοθεσία σε κοινοτικό επίπεδο και απαγορεύει στους εμπορευόμενους τη δημιουργία εσφαλμένων εντυπώσεων για τη φύση των προϊόντων. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για σύνθετα προϊόντα με υψηλά επίπεδα κινδύνου για τους καταναλωτές όπως ορισμένα προϊόντα χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Κατά συνέπεια η οδηγία συμπληρώνει το ισχύον κοινοτικό κεκτημένο για τις εμπορικές πρακτικές που βλάπτουν τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών.

(11) Το υψηλό επίπεδο σύγκλισης που επιτυγχάνεται με την προσέγγιση των εθνικών διατάξεων μέσω της παρούσας οδηγίας δημιουργεί ένα κοινό υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει μια ενιαία γενική απαγόρευση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών που στρεβλώνουν την οικονομική συμπεριφορά των καταναλωτών. Καθορίζει επίσης κανόνες για επιθετικές εμπορικές πρακτικές που σήμερα δεν ρυθμίζονται σε επίπεδο Κοινότητας.

(12) Η εναρμόνιση θα αυξήσει σημαντικά τη νομική βεβαιότητα και για τους καταναλωτές και για τις επιχειρήσεις. Τόσο οι καταναλωτές όσο και οι επιχειρήσεις θα μπορούν να βασίζονται σε ένα ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο βασισμένο, με τη σειρά του, σε σαφώς καθορισμένες νομικές έννοιες που θα ρυθμίζουν όλες τις πτυχές των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών σε όλη την ΕΕ. Το αποτέλεσμα θα είναι η εξάλειψη των εμποδίων από τον κατακερματισμό των κανόνων για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που βλάπτουν τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών και η επίτευξη της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς σε αυτό τον τομέα.

(13) Για την επίτευξη των κοινοτικών στόχων μέσω της εξάλειψης των εμποδίων στην εσωτερική αγορά είναι αναγκαίο να αντικατασταθούν οι υφιστάμενες αποκλίνουσες γενικές ρήτρες και νομικές αρχές των κρατών μελών. Έτσι, η παρούσα οδηγία θεσπίζει μια ενιαία, κοινή γενική απαγόρευση η οποία καλύπτει τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που στρεβλώνουν την οικονομική συμπεριφορά των καταναλωτών. Προκειμένου να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών, η γενική απαγόρευση θα πρέπει να εφαρμόζεται και στις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που ασκούνται εκτός οιασδήποτε συμβατικής σχέσης μεταξύ ενός εμπορευόμενου και ενός καταναλωτή ή μετά τη σύναψη της σύμβασης και κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της. Η γενική απαγόρευση έχει καταρτιστεί βάσει κανόνων για τα δύο είδη εμπορικών πρακτικών που είναι κατ' εξοχήν οι πλέον συνήθεις, δηλαδή τις παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές και τις επιθετικές εμπορικές πρακτικές.

(14) Επιδίωξη είναι οι παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές να καλύπτουν εκείνες τις πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της παραπλανητικής διαφήμισης, οι οποίες εξαπατούν τον καταναλωτή και τον εμποδίζουν να κάνει τεκμηριωμένη και, επομένως, αποτελεσματική επιλογή. Σύμφωνα με τους νόμους

και τις πρακτικές των κρατών μελών για την παραπλανητική διαφήμιση, η παρούσα οδηγία κατατάσσει τις παραπλανητικές πρακτικές σε παραπλανητικές πράξεις και σε παραπλανητικές παραλείψεις. Όσον αφορά τις παραλείψεις, η οδηγία καθορίζει έναν περιορισμένο αριθμό βασικών πληροφοριών που χρειάζεται ο καταναλωτής για να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση συναλλαγής. Οι πληροφορίες αυτές δεν πρέπει να ανακοινώνονται σε όλες τις διαφημίσεις αλλά μόνο όπου ο εμπορευόμενος απευθύνει πρόσκληση για αγορά, έννοια που προσδιορίζεται σαφώς στην οδηγία. Η προσέγγιση πλήρους εναρμόνισης την οποία ακολουθεί η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να ορίζουν, στο εθνικό τους δίκαιο, τα κύρια χαρακτηριστικά συγκεκριμένων προϊόντων, όπως συλλεκτικών αντικειμένων ή ηλεκτρικών προϊόντων, των οποίων η παράλειψη θα ήταν ουσιαστική όταν διατυπώνεται πρόσκληση για αγορά. Η οδηγία δεν επιδιώκει να περιορίσει τη δυνατότητα επιλογής των καταναλωτών απαγορεύοντας την προώθηση προϊόντων παρόμοιων με άλλα προϊόντα, εκτός αν η ομοιότητα δημιουργεί σύγχυση στους καταναλωτές ως προς την εμπορική προέλευση των προϊόντων και επομένως είναι παραπλανητική. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ισχύει με την επιφύλαξη του ισχύοντος κοινοτικού δικαίου το οποίο παρέχει ρητά στα κράτη μέλη τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ διαφόρων ρυθμιστικών εναλλακτικών λύσεων για την προστασία των καταναλωτών στον τομέα των εμπορικών πρακτικών. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία ισχύει υπό την επιφύλαξη του άρθρου 13 παράγραφος 3 της οδηγίας 2002/58/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών ⁽¹⁾.

(15) Όταν το κοινοτικό δίκαιο καθορίζει απαιτήσεις παροχής πληροφοριών για την εμπορική επικοινωνία, τη διαφήμιση και το μάρκετινγκ, οι πληροφορίες αυτές θεωρούνται, κατά την παρούσα οδηγία, ουσιώδεις. Τα κράτη μέλη θα μπορούν να διατηρούν ή να προσθέτουν απαιτήσεις παροχής πληροφοριών οι οποίες θα αφορούν το δίκαιο των συμβάσεων και θα έχουν συνέπειες δικαίου των συμβάσεων όπου επιτρέπεται από τις ελάχιστες ρήτρες στις υφιστάμενες κοινοτικές νομοθετικές πράξεις. Στο παράρτημα II περιλαμβάνεται ενδεικτικός κατάλογος τέτοιων απαιτήσεων παροχής πληροφοριών που απαντώνται στο κοινοτικό κεκτημένο. Με δεδομένη την πλήρη εναρμόνιση που εισάγει η παρούσα οδηγία, μόνο οι πληροφορίες που απαιτούνται στο κοινοτικό δίκαιο θεωρούνται ουσιώδεις, για τους σκοπούς του άρθρου 7 παράγραφος 5 της παρούσας οδηγίας. Όπου τα κράτη μέλη έχουν εισαγάγει απαιτήσεις πληροφόρησης πέραν αυτών της κοινοτικής νομοθεσίας, με βάση τις ελάχιστες ρήτρες, η παράλειψη των εν λόγω πρόσθετων απαιτήσεων δεν θα συνιστά, επομένως, παραπλανητική παράλειψη κατά την παρούσα οδηγία. Αντιθέτως, τα κράτη μέλη θα μπορούν, εφόσον αυτό επιτρέπεται με βάση τις ελάχιστες ρήτρες του κοινοτικού δικαίου, να διατηρούν ή να εισάγουν αυστηρότερες διατάξεις σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, προκειμένου να διασφαλίσουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας των ατομικών συμβατικών δικαιωμάτων των καταναλωτών.

⁽¹⁾ ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37.

- (16) Οι διατάξεις για τις επιθετικές εμπορικές πρακτικές θα πρέπει να καλύπτουν τις πρακτικές εκείνες που περιορίζουν σημαντικά την ελευθερία επιλογής του καταναλωτή. Πρόκειται για πρακτικές που χρησιμοποιούν παρενόχληση, καταναγκασμό συμπεριλαμβανόμενης και της χρήσης σωματικής βίας και της κατάχρησης επιρροής.
- (17) Είναι σκόπιμο να καθοριστούν οι εμπορικές πρακτικές που είναι αθέμιτες υπό οποιεσδήποτε περιστάσεις, χάριν μεγαλύτερης ασφάλειας δικαίου. Στο παράρτημα I περιλαμβάνεται ο πλήρης κατάλογος όλων αυτών των πρακτικών. Είναι οι μόνες εμπορικές πρακτικές που μπορούν να θεωρηθούν αθέμιτες, χωρίς κατά περίπτωση αξιολόγηση, παρά τις διατάξεις των άρθρων 5 έως 9. Ο κατάλογος μπορεί να τροποποιηθεί μόνο με αναθεώρηση της οδηγίας.
- (18) Είναι σκόπιμο να προστατεύονται όλοι οι καταναλωτές από τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ωστόσο, θεώρησε σκόπιμο, κατά την εκδίκαση ορισμένων υποθέσεων διαφήμισης μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ, να εξετάσει τις επιπτώσεις που έχουν σε έναν ιδεατό τυπικό καταναλωτή. Η παρούσα οδηγία, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική εφαρμογή της προστασίας που παρέχει, θέτει ως σημείο αναφοράς τον μέσο καταναλωτή, ο οποίος έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος, λαμβανομένων υπόψη των κοινωνικών, πολιτιστικών και γλωσσικών παραγόντων, κατά την ερμηνεία του Δικαστηρίου, αλλά επίσης περιλαμβάνει διατάξεις για την πρόληψη της εκμετάλλευσης των καταναλωτών, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των οποίων τους καθιστούν ιδιαίτερα ευάλωτους σε αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Όταν μια εμπορική πρακτική απευθύνεται ειδικά σε συγκεκριμένη ομάδα καταναλωτών, όπως τα παιδιά, η επίδραση της εμπορικής πρακτικής ευκαίω είναι να εκτιμάται από την οπτική γωνία του μέσου μέλους αυτής της ομάδας. Συνεπώς, σκόπιμο είναι ο κατάλογος των πρακτικών που θεωρούνται οπωσδήποτε αθέμιτες, να συνοδεύεται από διάταξη η οποία, χωρίς να επιβάλλει πλήρη απαγόρευση της διαφήμισης που απευθύνεται σε παιδιά, θα τα προστατεύει από την άμεση παρακίνηση για αγορά. Η δοκιμή μέσου καταναλωτή δεν αποτελεί στατιστική δοκιμή. Τα εθνικά δικαστήρια και οι εθνικές αρχές θα πρέπει να χρησιμοποιούν τη δική τους κρίση, λαμβάνοντας υπόψη τη νομολογία του Δικαστηρίου για να προσδιορίζουν την τυπική αντίδραση του μέσου καταναλωτή σε δεδομένη περίπτωση.
- (19) Όταν ορισμένα χαρακτηριστικά όπως η ηλικία, η σωματική ή πνευματική αναπηρία ή η ευπιστία καθιστούν τους καταναλωτές ιδιαίτερα ευάλωτους σε μια εμπορική πρακτική ή στο προβαλλόμενο προϊόν και η οικονομική συμπεριφορά μόνον αυτών των καταναλωτών ενδέχεται να στρεβλωθεί από την εν λόγω πρακτική, με τέτοιο τρόπο ώστε ο εμπορευόμενος να μπορεί ευλόγως να το προβλέψει, είναι σκόπιμο να διασφαλίζεται η επαρκής προστασία τους με την αξιολόγηση αυτής της πρακτικής από την οπτική γωνία του μέσου μέλους αυτής της ομάδας.
- (20) Είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ένας ρόλος για τους κώδικες συμπεριφοράς οι οποίοι θα δίνουν τη δυνατότητα στους εμπορευόμενους να εφαρμόζουν τις αρχές της οδηγίας αποτελεσματικά σε συγκεκριμένους οικονομικούς τομείς. Σε τομείς στους οποίους δεν υπάρχουν ειδικοί δεσμευτικοί κανόνες που να διέπουν τη συμπεριφορά των εμπορευομένων, είναι σκόπιμο οι εμπορευόμενοι αυτοί να παρέχουν επίσης αποδείξεις όσον αφορά τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδήσιας του τομέα. Με τον έλεγχο που ασκείται από ιδιοκτήτες κώδικα σε εθνικό ή κοινοτικό επίπεδο για την εξάλειψη αθέμιτων εμπορικών πρακτικών μπορεί να αποφευχθεί η ανάγκη προσφυγής σε διοικητικές ή δικαστικές αρχές και ως εκ τούτου ο έλεγχος αυτός θα πρέπει να ενθαρρυνθεί. Προκειμένου να επιτευχθεί ένα υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, οι οργανώσεις καταναλωτών θα μπορούσαν να ενημερώνονται και να συμμετέχουν στην κατάρτιση αυτών των κωδίκων συμπεριφοράς.
- (21) Τα άτομα ή οι οργανισμοί, που, στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας, θεωρείται ότι έχουν έννομο συμφέρον στην συγκεκριμένη υπόθεση, πρέπει να έχουν τη δυνατότητα άσκησης προσφυγών κατά των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, είτε ενώπιον δικαστηρίου είτε ενώπιον διοικητικής αρχής αρμόδιας για να αποφασίσει ως προς την καταγγελία ή να κινήσει την ενδεδειγμένη διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων. Το βάρος της αποδείξεως καθορίζεται από το εθνικό δίκαιο. Θα ήταν, ωστόσο, σκόπιμο να έχουν τα δικαστήρια και οι διοικητικές αρχές τη δυνατότητα να ζητούν από τους εμπορευόμενους να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία ως προς την ακρίβεια των πραγματικών ισχυρισμών τους.
- (22) Τα κράτη μέλη είναι αναγκαίο να θεσπίζουν κυρώσεις για παραβάσεις των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και πρέπει να εξασφαλίζουν την επιβολή τους. Οι κυρώσεις αυτές πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.
- (23) Επειδή οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η εξάλειψη των εμποδίων για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς που προκύπτουν από την εθνική νομοθεσία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και η παροχή ενός κοινού υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών μέσω της προσέγγισης των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο αυτό, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την εξάλειψη των εμποδίων της εσωτερικής αγοράς και την επίτευξη ενός κοινού υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών.
- (24) Είναι σκόπιμο να αναθεωρείται η παρούσα οδηγία για να εξασφαλίζεται ότι έχουν αντιμετωπισθεί τα εμπόδια της εσωτερικής αγοράς και ότι επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών. Η αναθεώρηση θα μπορούσε να οδηγήσει στην υποβολή πρότασης της Επιτροπής για τροποποίηση της παρούσας οδηγίας, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει περιορισμένη επέκταση της παρέκκλισης του

άρθρου 3 παράγραφος 5 ή/και τροποποιήσεις άλλων νομοθετικών πράξεων για την προστασία των καταναλωτών οι οποίες να αντικατοπτρίζουν τη δέσμευση της Επιτροπής στο πλαίσιο της στρατηγικής για την πολιτική καταναλωτών να αναθεωρεί το ισχύον κεκτημένο ώστε να επιτευχθεί υψηλό κοινό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών.

- (25) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αρχές που αναγνωρίζονται, ιδίως στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Στόχος

Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να συμβάλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών με την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που βλάπτουν τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

- α) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο, όσον αφορά τις εμπορικές πρακτικές που καλύπτει η παρούσα οδηγία, ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα·
- β) «εμπορευόμενος»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, όσον αφορά τις εμπορικές πρακτικές που καλύπτει η παρούσα οδηγία, ενεργεί για σκοπούς οι οποίοι σχετίζονται με την εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα και κάθε πρόσωπο το οποίο ενεργεί εξ ονόματος ή για λογαριασμό του εμπορευόμενου·
- γ) «προϊόν»: κάθε αγαθό ή υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένης της ακίνητης περιουσίας, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων·
- δ) «εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές» (οι οποίες αναφέρονται στο εξής και ως «εμπορικές πρακτικές»): κάθε πράξη, παράλειψη, τρόπος συμπεριφοράς ή εκπροσώπησης, εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και του μάρκετινγκ, ενός εμπορευόμενου, άμεσα συνδεδεμένη με την προώθηση, πώληση ή προμήθεια ενός προϊόντος σε καταναλωτές·
- ε) «ουσιώδης στρέβλωση της οικονομικής συμπεριφοράς των καταναλωτών»: η χρήση μιας εμπορικής πρακτικής με σκοπό τη σημαντική μείωση της ικανότητας του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση, με επακόλουθο ο καταναλωτής να λάβει μια απόφαση συναλλαγής που διαφορετικά δεν θα ελάμβανε·
- στ) «κώδικας συμπεριφοράς»: κάθε συμφωνία ή σύνολο κανόνων που δεν επιβάλλονται από νομοθετική, κανονιστική ή διοικητική διάταξη κράτους μέλους και που καθορίζουν, όσον αφορά μια ή περισσότερες συγκεκριμένες εμπορικές πρακτικές ή επιχειρηματικούς τομείς, τη συμπεριφορά των εμπορευόμενων που αναλαμβάνουν να δεσμεύονται από τον κώδικα·
- ζ) «ιδιοκτήτης κώδικα»: κάθε οντότητα, συμπεριλαμβανομένων ενός εμπορευόμενου ή μιας ομάδας εμπορευόμενων, η οποία είναι υπεύθυνη για τη διατύπωση και την αναθεώρηση ενός κώδικα συμπεριφοράς και/ή για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τον κώδικα όσων έχουν αναλάβει να δεσμεύονται από αυτόν·
- η) «επαγγελματική ευσυνειδησία»: το μέτρο της ειδικής τεχνικής ικανότητας και μέριμνας που ευλόγως αναμένεται να επιδεικνύει ένας εμπορευόμενος προς τους καταναλωτές, κατ' αναλογία προς την έντιμη πρακτική της αγοράς και/ή τη γενική αρχή της καλής πίστης, στον τομέα δραστηριοτήτων του εμπορευόμενου·
- θ) «πρόσκληση για αγορά»: η εμπορική επικοινωνία στην οποία αναφέρονται χαρακτηριστικά του προϊόντος και η τιμή, με τρόπο ο οποίος ενδείκνυται για τα μέσα της εμπορικής επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται, ούτως ώστε να έχει ο καταναλωτής τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει την αγορά·
- ι) «κατάχρηση επιρροής»: η εκμετάλλευση της θέσης ισχύος σε σχέση με τον καταναλωτή για την άσκηση πίεσης, ακόμα και χωρίς τη χρήση ή την απειλή σωματικής βίας, με τρόπο που περιορίζει σημαντικά την ικανότητα του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση·
- ια) «απόφαση συναλλαγής»: απόφαση που λαμβάνει ο καταναλωτής για το κατά πόσον, πώς και υπό ποιους όρους θα πραγματοποιήσει αγορά, θα καταβάλει τίμημα πλήρως ή εν μέρει, θα κρατήσει ή θα διαθέσει προϊόν ή θα ασκήσει συμβατικό δικαίωμα επί του προϊόντος, είτε ο καταναλωτής αποφασίσει να προβεί σε ενέργεια είτε όχι·
- ιβ) «νομοθετικώς κατοχυρωμένο επάγγελμα»: επαγγελματική δραστηριότητα ή ομάδα επαγγελματικών δραστηριοτήτων, η πρόσβαση στις οποίες ή η άσκηση των οποίων ή ένας από τους τρόπους άσκησης των οποίων προϋποθέτει, άμεσα ή έμμεσα, ειδικά επαγγελματικά προσόντα, κατ' εφαρμογή νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία ισχύει για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές, όπως αυτές θεσπίζονται στο άρθρο 5, πριν, κατά τη διάρκεια και ύστερα από εμπορική συναλλαγή σχετιζόμενη με ένα συγκεκριμένο προϊόν.

2. Η παρούσα οδηγία ισχύει υπό την επιφύλαξη του δικαίου των συμβάσεων και, ιδίως, των κανόνων εγκυρότητας, διαμόρφωσης ή αποτελέσματος μιας σύμβασης.

3. Η παρούσα οδηγία ισχύει υπό την επιφύλαξη των κοινοτικών ή εθνικών κανόνων που αφορούν θέματα υγείας και ασφάλειας των προϊόντων.

4. Σε περίπτωση σύγκρουσης των διατάξεων της παρούσας οδηγίας με άλλους κοινοτικούς κανόνες που ρυθμίζουν συγκεκριμένες πτυχές αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, οι τελευταίοι επικρατούν και εφαρμόζονται επί των πτυχών αυτών.

5. Για διάστημα έξι ετών από τις 12 Ιουνίου 2007, τα κράτη μέλη θα μπορούν να εξακολουθούν να εφαρμόζουν εθνικούς κανόνες στο πεδίο των νομοθεσιών που προσεγγίζονται δια της παρούσας οδηγίας περιοριστικότερους και λεπτομερέστερους αυτών της παρούσας οδηγίας, εφόσον πρόκειται για διατάξεις με τις οποίες μεταφέρονται στο εθνικό δίκαιο οδηγίες που περιλαμβάνουν ρήτρες ελάχιστης εναρμόνισης. Τα μέτρα αυτά πρέπει να είναι ουσιώδη για τη διασφάλιση επαρκούς προστασίας των καταναλωτών έναντι των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών και ανάλογα προς τον επιδιωκόμενο στόχο. Η αναθεώρηση κατ' άρθρο 18 μπορεί, εφόσον κριθεί σκόπιμο, να περιλαμβάνει πρόταση για παράταση της παρούσας παρέκκλισης για περαιτέρω περιορισμένο διάστημα.

6. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή τις ενδεχόμενες εθνικές διατάξεις που εφαρμόζονται βάσει της παραγράφου 5.

7. Η παρούσα οδηγία ισχύει υπό την επιφύλαξη των κανόνων περί δικαιοδοσίας των δικαστηρίων.

8. Η παρούσα οδηγία ισχύει υπό την επιφύλαξη των τυχόν όρων εγκατάστασης, ή των καθεστώτων αδειών, ή των δεοντολογικών κωδίκων συμπεριφοράς ή άλλων ειδικών κανόνων που διέπουν νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα προκειμένου να τηρούνται υψηλά πρότυπα επαγγελματικής ακεραιότητας, τους οποίους μπορούν, να επιβάλλουν στους επαγγελματίες τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο.

9. Ως προς τις «χρηματοοικονομικές υπηρεσίες» όπως ορίζονται στην οδηγία 2002/65/EK προς τους καταναλωτές και την ακίνητη περιουσία, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν περιοριστικότερους και λεπτομερέστερους κανόνες από τους κανόνες της παρούσας οδηγίας στον εναρμονιζόμενο τομέα.

10. Η παρούσα οδηγία δεν ισχύει για την εφαρμογή των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την πιστοποίηση και την αναγραφή του ονομαστικού τίτλου των αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα.

Άρθρο 4

Εσωτερική αγορά

Τα κράτη μέλη δεν περιορίζουν ούτε την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών ούτε την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών για λόγους που εμπίπτουν στον τομέα όπου επιδιώκεται η προσέγγιση της νομοθεσίας μέσω της παρούσας οδηγίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΘΕΜΙΤΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Άρθρο 5

Απαγόρευση αθέμιτων εμπορικών πρακτικών

1. Απαγορεύονται οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

2. Μια εμπορική πρακτική είναι αθέμιτη όταν:

α) είναι αντίθετη προς τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδησίας,

και

β) στρεβλώνει ουσιωδώς ή ενδέχεται να στρεβλώσει ουσιωδώς την οικονομική συμπεριφορά του μέσου καταναλωτή στον οποίο φθάνει ή στον οποίο απευθύνεται το προϊόν ή του μέσου μέλους της ομάδας, όταν μια εμπορική πρακτική απευθύνεται σε μια συγκεκριμένη ομάδα καταναλωτών.

3. Εμπορικές πρακτικές που ενδέχεται να στρεβλώνουν ουσιωδώς την οικονομική συμπεριφορά μόνο μιας σαφώς προσδιοριζόμενης ομάδας καταναλωτών που είναι ιδιαίτερος εύαλτος ως προς την πρακτική αυτή ή ως προς το συγκεκριμένο προϊόν λόγω πνευματικής ή σωματικής αναπηρίας, ηλικίας ή ακρισίας, με τέτοιο τρόπο ώστε ο εμπορευόμενος να μπορεί ευλόγως να το προβλέψει, εκτιμώνται υπό το πρίσμα του μέσου μέλους της συγκεκριμένης ομάδας. Αυτό ισχύει υπό την επιφύλαξη της κοινής και θεμιτής διαφημιστικής πρακτικής της διατύπωσης δηλώσεων που ενέχουν υπερβολές ή δηλώσεων οι οποίες δεν αναμένεται να εκληφθούν, ως έχουν, εν τη κυριολεξία τους.

4. Ιδιαίτερος, εμπορικές πρακτικές, είναι αθέμιτες όταν
- α) είναι παραπλανητικές όπως καθορίζεται στα άρθρα 6 και 7,

ή

- β) είναι επιθετικές όπως καθορίζεται στα άρθρα 8 και 9.

5. Το παράρτημα I περιέχει τον κατάλογο των εμπορικών πρακτικών που θεωρούνται αθέμιτες υπό οποιοσδήποτε περιστάσεις. Ο ίδιος ενιαίος κατάλογος ισχύει σε όλα τα κράτη μέλη και μπορεί να τροποποιηθεί μόνο με αναθεώρηση της παρούσας οδηγίας.

Τμήμα 1

Παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές

Άρθρο 6

Παραπλανητικές πράξεις

1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες και είναι επομένως αναληθής ή, όταν, με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίας της, εξαπατά ή ενδέχεται να εξαπατήσει το μέσο καταναλωτή, ακόμα και εάν οι πληροφορίες είναι, αντικειμενικά, ορθές όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία τα οποία παρατίθενται κατωτέρω και, ούτως ή άλλως, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε:

- α) η ύπαρξη ή η φύση του προϊόντος·
- β) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος όπως είναι η διαθεσιμότητα, τα οφέλη, οι κίνδυνοι, η εκτέλεση, η σύνθεση, τα συνοδευτικά εξαρτήματα, η μετά την πώληση υποστήριξη προς τον καταναλωτή και η αντιμετώπιση των παραπόνων, η μέθοδος και η ημερομηνία κατασκευής ή παροχής, η παράδοση, η καταλληλότητα, η χρήση, η ποσότητα, οι προδιαγραφές, η γεωγραφική ή εμπορική προέλευση ή τα αναμενόμενα από τη χρήση του προϊόντος αποτελέσματα, ή τα αποτελέσματα και τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά των δοκιμών ή ελέγχων του προϊόντος·
- γ) έκταση των δεσμεύσεων του εμπορευομένου, τα κίνητρα για την εμπορική πρακτική και η φύση της διαδικασίας πωλήσεων, κάθε δήλωση ή σύμβολο που αφορά άμεση ή έμμεση χορηγία ή έγκριση του εμπορευομένου ή του προϊόντος·
- δ) η τιμή ή ο τρόπος υπολογισμού της ή η ύπαρξη ειδικής πλεονεκτικής τιμής·
- ε) η ανάγκη υπηρεσίας, ανταλλακτικού, αντικατάστασης ή επισκευής·

στ) η φύση, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και τα δικαιώματα του εμπορευομένου ή του πράκτορά του, όπως είναι η ταυτότητα και τα περιουσιακά στοιχεία του, τα προσόντα του, η ιδιότητα, η έγκριση, η εταιρική σχέση ή η σύνδεση και η κυριότητα δικαιωμάτων βιομηχανικής, εμπορικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας, ή τα βραβεία και οι διακρίσεις του·

ζ) τα δικαιώματα του καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αντικατάστασης ή επιστροφής κατά την οδηγία 1999/44/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών⁽¹⁾, ή των κινδύνων που μπορεί να αντιμετωπίσει ο καταναλωτής.

2. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται επίσης παραπλανητική όταν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, οδηγεί ή ενδέχεται να οδηγήσει το μέσο καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε, και η πρακτική περιλαμβάνει:

- α) κάθε μάρκετινγκ προϊόντος, συμπεριλαμβανομένης της συγκριτικής διαφήμισης, που δημιουργεί σύγχυση με προϊόντα, εμπορικά σήματα, εμπορικές επωνυμίες και άλλα διακριτικά γνωρίσματα ενός ανταγωνιστή·
- β) μη συμμόρφωση του εμπορευομένου προς τις δεσμεύσεις που περιέχουν κώδικες συμπεριφοράς με τους οποίους ανέλαβε να δεσμευτεί, όταν:
- i) η δέσμευση δεν είναι προγραμματική αλλά είναι ρητή και μπορεί να εξακριβωθεί,
- και
- ii) ο εμπορευόμενος αναφέρει σε μια εμπορική πρακτική ότι δεσμεύεται από τον κώδικα.

Άρθρο 7

Παραπλανητικές παραλείψεις

1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, καθώς και των περιορισμών του συγκεκριμένου μέσου επικοινωνίας, παραλείπει ουσιαστικές πληροφορίες που χρειάζεται ο μέσος καταναλωτής, ανάλογα με το συγκεκριμένο πλαίσιο, για να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση συναλλαγής, και ως εκ τούτου τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε.

⁽¹⁾ ΕΕ L 171 της 7.7.1999, σ. 12.

2. Παραπλανητική παράλειψη τεκμαίρεται και όταν ο εμπορευόμενος αποκρύπτει ουσιώδεις πληροφορίες ή τις παρέχει κατά τρόπο ασαφή, ακατάληπτο, διφορούμενο ή εκτός χρόνου κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, λαμβανομένων υπόψη των ζητημάτων που περιγράφονται στην εν λόγω παράγραφο, ή όταν δεν προσδιορίζει την εμπορική επιδίωξη της εμπορικής πρακτικής, εφόσον αυτή δεν είναι ήδη προφανής από το συγκεκριμένο πλαίσιο και όταν, και στις δύο περιπτώσεις, τούτο έχει ή ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα να λάβει ο μέσος καταναλωτής απόφαση για συναλλαγή την οποία, διαφορετικά, δεν θα είχε λάβει.

3. Όταν το μέσο που χρησιμοποιείται για την ανακοίνωση της εμπορικής πρακτικής επιβάλλει περιορισμούς τόπου ή χρόνου, οι περιορισμοί αυτοί καθώς και τα μέτρα που λαμβάνει ο εμπορευόμενος για να καταστήσει την πληροφορία προσίτη στους καταναλωτές με άλλο τρόπο, λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να καθοριστεί αν η πληροφορία έχει παραλειφθεί.

4. Στην περίπτωση της πρόσκλησης για αγορά, θεωρούνται ουσιώδεις οι ακόλουθες πληροφορίες, εάν δεν είναι ήδη προφανείς από το συγκεκριμένο πλαίσιο:

- α) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, στο βαθμό που ενδείκνυται σε σχέση με το μέσο και το προϊόν·
- β) η γεωγραφική διεύθυνση και η ταυτότητα του εμπορευομένου, όπως η εμπορική επωνυμία του και όπου ενδείκνυται, η γεωγραφική διεύθυνση και η ταυτότητα του εμπορευομένου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί·
- γ) η τιμή, συμπεριλαμβανομένων των φόρων, ή αν, λόγω της φύσεως του προϊόντος, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζεται η τιμή, και, όπου ενδείκνυται, όλες οι πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις ευλόγως δεν μπορούν να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις·
- δ) οι ρυθμίσεις για την πληρωμή, παράδοση, εκτέλεση και αντιμετώπιση παραπόνων, εφόσον αποκλίνουν από τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδησίας·
- ε) για προϊόντα και συναλλαγές όπου υφίσταται δικαίωμα υπαναχώρησης ή ακύρωσης, η ύπαρξη αυτού του δικαιώματος.

5. Οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών που θεσπίζονται από το κοινοτικό δίκαιο, σχετικά με την εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης ή του μάρκετινγκ, των οποίων ενδεικτικός κατάλογος περιλαμβάνεται στο παράρτημα II, θεωρούνται ουσιώδεις.

Τμήμα 2

Επιθετικές εμπορικές πρακτικές

Άρθρο 8

Επιθετικές εμπορικές πρακτικές

Μια εμπορική πρακτική θεωρείται επιθετική εάν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, χρησιμοποιεί παρενόχληση, καταναγκασμό, συμπεριλαμβανομένης και της άσκησης σωματικής βίας, ή κατάχρηση επιρροής και, ως εκ τούτου, παρεμποδίζει σημαντικά ή ενδέχεται να παρεμποδίσει σημαντικά την ελευθερία επιλογής ή συμπεριφοράς του μέσου καταναλωτή ως προς το προϊόν, με αποτέλεσμα να τον οδηγήσει ή να είναι πιθανόν να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής που διαφορετικά δεν θα ελάμβανε.

Άρθρο 9

Παρενόχληση, καταναγκασμός ή κατάχρηση επιρροής

Για να προσδιοριστεί κατά πόσον μια εμπορική πρακτική κάνει χρήση παρενόχλησης, καταναγκασμού, συμπεριλαμβανομένης της άσκησης σωματικής βίας, ή κατάχρησης επιρροής πρέπει να συνεκτιμώνται τα ακόλουθα:

- α) η χρονική στιγμή, ο τόπος, η φύση ή η επιμονή·
- β) η χρήση απειλητικών ή προσβλητικών εκφράσεων ή συμπεριφοράς·
- γ) η εκμετάλλευση, από τον εμπορευόμενο, κάθε συγκεκριμένης ατυχίας ή περίπτωσης, την οποία γνωρίζει και η οποία είναι τόσο σοβαρή ώστε να διαταράσσει την κρίση του καταναλωτή, προκειμένου να επηρεάσει την απόφασή του όσον αφορά το προϊόν·
- δ) κάθε επαχδής ή δυσανάλογο μη συμβατικό εμπόδιο που επιβάλλει ο εμπορευόμενος σε περίπτωση που ο καταναλωτής επιθυμεί να ασκήσει τα δικαιώματά του στο πλαίσιο της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων λύσης της σύμβασης ή μετάβασης σε άλλο προϊόν ή σε άλλον εμπορευόμενο·
- ε) κάθε απειλή για λήψη μέτρου που δεν μπορεί να ληφθεί νομίμως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΚΩΔΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Άρθρο 10

Κώδικες συμπεριφοράς

Η παρούσα οδηγία δεν αποκλείει τον έλεγχο αθέμιτων εμπορικών πρακτικών από ιδιοκτήτες κωδίκων συμπεριφοράς, τον οποίο ενδεχομένως ενθαρρύνουν τα κράτη μέλη, ούτε και την προσφυγή σε τέτοιους φορείς από τα πρόσωπα ή τις οργανώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 11, εφόσον οι διαδικασίες ενώπιον των φορέων αυτών προβλέπονται επιπροσθέτως των δικαστικών ή διοικητικών προσφυγών που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο.

Η προσφυγή σε παρόμοιους φορείς ελέγχου δεν σημαίνει ποτέ παραιτήση από το δικαίωμα δικαστικής ή διοικητικής προσφυγής κατά το άρθρο 11 της παρούσας οδηγίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 11

Επιβολή του νόμου

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να υπάρχουν κατάλληλα και αποτελεσματικά μέσα για την καταπολέμηση αθέμιτων εμπορικών πρακτικών προκειμένου να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας προς το συμφέρον των καταναλωτών.

Τα μέσα αυτά περιλαμβάνουν νομοθετικές διατάξεις βάσει των οποίων τα πρόσωπα ή οι οργανώσεις που κατά την εθνική νομοθεσία έχουν έννομο συμφέρον για την καταπολέμηση αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων των ανταγωνιστών, θα μπορούν:

α) να προσβάλλουν δικαστικά την αθέμιτη αυτή πρακτική,

και/ή

β) να φέρουν τη διαφήμιση αυτή ενώπιον διοικητικού οργάνου αρμόδιου είτε να αποφασίσει σχετικά με τις προσφυγές είτε να κινήσει τις κατάλληλες νόμιμες διαδικασίες.

Κάθε κράτος μέλος αποφασίζει το ίδιο ποια από τις παραπάνω διαδικασίες θα ισχύσει και αν θα πρέπει το δικαστήριο ή το διοικητικό όργανο να έχει το δικαίωμα να απαιτήσει, προτού επιληφθεί της υποθέσεως, να έχει γίνει προηγουμένως προσφυγή σε άλλα υπάρχοντα μέσα διακανονισμού της διαφοράς, συμπεριλαμβανομένων των αναφερομένων στο άρθρο 10. Οι διαδικασίες αυτές διατίθενται

ανεξάρτητα από το εάν οι θιγόμενοι καταναλωτές βρίσκονται στην επικράτεια του κράτους μέλους όπου έχει την έδρα του ο εμπορευόμενος ή σε άλλο κράτος μέλος.

Εναπόκειται στα κράτη μέλη να αποφασίζουν:

α) κατά πόσον οι προσφυγές αυτές μπορούν να στρέφονται χωριστά ή από κοινού κατά ενός αριθμού εμπορευομένων του ίδιου οικονομικού τομέα

και

β) κατά πόσον οι προσφυγές αυτές μπορούν να στρέφονται κατά ιδιοκτήτη κώδικα, εφόσον ο εν λόγω κώδικας προωθεί τη μη συμμόρφωση με τις διατάξεις του νόμου.

2. Στα πλαίσια των νομοθετικών διατάξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη αναθέτουν στα δικαστήρια ή τις διοικητικές αρχές εξουσίες βάσει των οποίων μπορούν, όταν κρίνουν τα μέτρα αυτά αναγκαία και, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα εμπλεκόμενα συμφέροντα και ιδιαίτερα το δημόσιο συμφέρον:

α) να διατάζουν την παύση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών ή να παραπέμπουν το ζήτημα στα αρμόδια δικαστήρια προς έκδοση απόφασης για την παύση των πρακτικών αυτών,

ή

β) στην περίπτωση που η αθέμιτη εμπορική πρακτική δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί αλλά επίκειται η εφαρμογή της, να την απαγορεύουν ή να παραπέμπουν το ζήτημα στα αρμόδια δικαστήρια προς έκδοση απόφασης για την απαγόρευση της πρακτικής,

έστω και αν δεν αποδεικνύεται πραγματική ζημία ή βλάβη, ούτε δόλος ή αμέλεια εκ μέρους του εμπορευομένου.

Τα κράτη μέλη προβλέπουν, επιπλέον, ότι τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν να ληφθούν στα πλαίσια της ταχείας διαδικασίας:

— είτε με προσωρινή ισχύ,

— είτε με οριστική ισχύ,

εξυπακούεται ότι εναπόκειται σε κάθε κράτος μέλος να επιλέξει μεταξύ των δύο αυτών λύσεων.

Επιπλέον, προκειμένου να εξαλειφθούν τα συνεχιζόμενα αποτελέσματα αθέμιτης εμπορικής πρακτικής η παύση της οποίας έχει διαταχθεί με οριστική απόφαση, τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέτουν στα δικαστήρια ή τις διοικητικές αρχές εξουσίες, βάσει των οποίων δύνανται:

α) να απαιτούν τη δημοσίευση της προαναφερόμενης απόφασης εν τω συνόλω της ή εν μέρει, με τη μορφή που κρίνουν κατάλληλη·

β) να απαιτούν, επιπλέον, τη δημοσίευση επανορθωτικής δήλωσης.

3. Τα διοικητικά όργανα τα οποία προβλέπονται στην παράγραφο 1, πρέπει:

α) να έχουν τέτοια σύνθεση ώστε να μη γεννώνται αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία τους·

β) να έχουν επαρκείς εξουσίες, όταν αποφαινόμενα σχετικά με τις προσφυγές ώστε να ασκούν εποπτεία και να επιβάλλουν την τήρηση των αποφάσεών τους με αποτελεσματικό τρόπο·

γ) καταρχήν, να αιτιολογούν τις αποφάσεις τους.

Εφόσον οι εξουσίες που προβλέπονται στην παράγραφο 2 ασκούνται αποκλειστικά από διοικητικό όργανο, οι αποφάσεις του πρέπει πάντοτε να είναι αιτιολογημένες. Ακόμη, στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να θεσπιστούν διαδικασίες με τις οποίες θα είναι δυνατό να προσβληθεί δικαστικά κάθε καταχρηστική ή αδικαιολόγητη άσκηση των εξουσιών του διοικητικού οργάνου ή κάθε καταχρηστική ή αδικαιολόγητη παράλειψη άσκησης των εξουσιών αυτών.

Άρθρο 12

Δικαστήρια και διοικητικές αρχές: τεκμηρίωση ισχυρισμών

Τα κράτη μέλη αναθέτουν στα δικαστήρια ή σε διοικητικές αρχές εξουσίες, βάσει των οποίων, κατά την εκδίκαση των δικαστικών ή διοικητικών προσφυγών του άρθρου 11, δύνανται:

α) να ζητούν από τον εμπορευόμενο να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ακρίβεια των πραγματικών ισχυρισμών που αναφέρονται σε μια εμπορική πρακτική, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο, επί τη βάση των δεδομένων της συγκεκριμένης υπόθεσης και λαμβάνοντας υπόψη τα έννομα συμφέροντα του εμπορευμένου και των λοιπών διαδίκων,

και

β) να θεωρούν ανακρίβεις τους πραγματικούς ισχυρισμούς, εφόσον τα αποδεικτικά στοιχεία που ζητούνται σύμφωνα με το στοιχείο α) δεν προσκομίστούν ή θεωρηθούν ανεπαρκή από το δικαστήριο ή τη διοικητική αρχή.

Άρθρο 13

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη καθορίζουν κυρώσεις για παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εξασφάλιση της επιβολής αυτών των κυρώσεων. Οι κυρώσεις αυτές πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Άρθρο 14

Τροποποιήσεις της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ

Η οδηγία 84/450/ΕΟΚ τροποποιείται ως εξής:

1. Το άρθρο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 1

Η παρούσα οδηγία σκοπό έχει την προστασία των εμπορευομένων από την παραπλανητική διαφήμιση και τις αθέμιτες συνέπειές της και τον καθορισμό των όρων υπό τους οποίους επιτρέπεται η συγκριτική διαφήμιση.»

2. Στο άρθρο 2:

— το σημείο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. “εμπορευόμενος”: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ενεργεί για σκοπούς οι οποίοι σχετίζονται με την εμπορική, βιοτεχνική, επιχειρηματική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα και κάθε πρόσωπο το οποίο ενεργεί εξ ονόματος ή για λογαριασμό του εμπορευόμενου.»

— προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«4. “ιδιοκτήτης κώδικα”: κάθε οντότητα, συμπεριλαμβανομένων ενός εμπορευμένου ή μιας ομάδας εμπορευομένων, η οποία είναι υπεύθυνη για τη διατύπωση και την αναθεώρηση ενός κώδικα συμπεριφοράς ή/και για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τον κώδικα όσων αναλαμβάνουν να δεσμεύονται από τον κώδικα.»

3. Το άρθρο 3α αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3α

1. Η συγκριτική διαφήμιση επιτρέπεται, όσον αφορά τη σύγκριση, όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) δεν είναι παραπλανητική σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2, το άρθρο 3 και το άρθρο 7 παράγραφος 1 της οδηγίας 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά (*).
- β) συγκρίνει αγαθά ή υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις ίδιες ανάγκες ή έχουν τους ίδιους στόχους.
- γ) συγκρίνει κατά τρόπο αντικειμενικό ένα ή περισσότερα χαρακτηριστικά που είναι ουσιώδη, συναφή, εξακριβώσιμα, και αντιπροσωπευτικά των εν λόγω αγαθών και υπηρεσιών, στα οποία μπορεί να συμπεριλαμβάνεται και η τιμή.
- δ) δεν έχει ως συνέπεια τη δυσφήμιση ή την υποτίμηση των σημάτων, εμπορικών επωνυμιών, άλλων διακριτικών σημείων, αγαθών, υπηρεσιών, δραστηριοτήτων ή της κατάστασης ενός ανταγωνιστή.
- ε) για προϊόντα με ονομασία προέλευσης, αφορά σε κάθε περίπτωση προϊόντα με την ίδια ονομασία προέλευσης.
- στ) δεν επωφελείται αθέμιτα από τη φήμη σήματος, εμπορικής επωνυμίας ή άλλων διακριτικών σημείων ανταγωνιστή ή από τα δηλωτικά καταγωγής ανταγωνιστικών προϊόντων.
- ζ) δεν παρουσιάζει ένα αγαθό ή μια υπηρεσία ως απομίμηση ή αντίγραφο αγαθού ή υπηρεσίας που φέρουν σήμα κατατεθέν ή εμπορική επωνυμία.
- η) δεν δημιουργεί σύγχυση μεταξύ εμπορευομένων, μεταξύ διαφημιστή και ανταγωνιστή ή μεταξύ των εμπορικών σημάτων, των εμπορικών επωνυμιών, άλλων διακριτικών γνωρισμάτων, αγαθών ή υπηρεσιών του διαφημιστή και του ανταγωνιστή.

4. Το άρθρο 4 παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι υπάρχουν κατάλληλα και αποτελεσματικά μέσα για την καταπολέμηση της παραπλανητικής διαφήμισης ώστε να επιβληθεί η συμμόρφωση με τις διατάξεις για τη συγκριτική διαφήμιση προς το συμφέρον των εμπορευομένων και των ανταγωνιστών. Τα μέσα αυτά περιλαμβάνουν νομοθετικές διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες τα πρόσωπα ή οι οργανώσεις που, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, έχουν ένομο συμφέρον να απαγορευθεί η παραπλανητική διαφήμιση ή να ρυθμιστεί η συγκριτική διαφήμιση δύνανται:

- α) να προσφύγουν στα δικαστήρια κατά της εν λόγω διαφήμισης,

ή

- β) να προσφύγουν κατά της διαφήμισης αυτής ενώπιον διοικητικής αρχής η οποία είναι αρμόδια είτε να αποφασίσει σχετικά με την καταγγελία είτε να παραπέμψει το ζήτημα στο αρμόδιο δικαστήριο.

Εναπόκειται στα κράτη μέλη να αποφασίσουν ποια από τις παραπάνω διαδικασίες θα ισχύσει και αν θα πρέπει το δικαστήριο ή οι διοικητικές αρχές να έχουν τη δυνατότητα να απαιτούν την προηγούμενη άσκηση άλλων υφιστάμενων μέσων για την αντιμετώπιση των καταγγελιών, συμπεριλαμβανομένων των αναφερομένων στο άρθρο 5.

Εναπόκειται στα κράτη μέλη να αποφασίζουν:

- α) κατά πόσον οι προσφυγές αυτές μπορούν να στρέφονται χωριστά ή από κοινού κατά ενός αριθμού εμπορευομένων του ίδιου οικονομικού τομέα,

και

- β) κατά πόσον οι προσφυγές αυτές μπορούν να στρέφονται κατά ιδιοκτήτη κώδικα, όταν ο εν λόγω κώδικας προωθεί τη μη συμμόρφωση με τις διατάξεις του νόμου.»

5. Το άρθρο 7 παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η παρούσα οδηγία δεν κωλύει τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να θεσπίζουν διατάξεις οι οποίες παρέχουν μεγαλύτερη προστασία στους εμπορευομένους και τους ανταγωνιστές έναντι της παραπλανητικής διαφήμισης».

(*) ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22.»

Άρθρο 15

Τροποποίηση της οδηγίας 97/7/ΕΚ και της οδηγίας 2002/65/ΕΚ

1. Το άρθρο 9 της οδηγίας 97/7/ΕΚ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 9

Παροχή μη παραγγελθέντων

Λαμβάνοντας υπόψη την απαγόρευση παροχής μη παραγγελθέντων που θεσπίζεται με την οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά (*), τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να απαλλάσσεται ο καταναλωτής από κάθε είδους καταβολή στην περίπτωση παροχής μη παραγγελθέντων, η έλλειψη απάντησης δεν συνιστά συναίνεση.

(*) ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22».

2. Το άρθρο 9 της οδηγίας 2002/65/ΕΚ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 9

Λαμβάνοντας υπόψη την απαγόρευση παροχής μη παραγγελθέντων που θεσπίζεται με την οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά (*) και με την επιφύλαξη της νομοθεσίας των κρατών μελών σχετικά με τη σιωπηρή ανανέωση των εξ αποστάσεως συμβάσεων, όταν οι κανόνες αυτοί επιτρέπουν τη σιωπηρή ανανέωση, τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα προκειμένου να απαλλάσσεται ο καταναλωτής από κάθε υποχρέωση. Στην περίπτωση παροχής μη παραγγελθέντων, η έλλειψη απάντησης δεν συνιστά συναίνεση.

(*) ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22».

Άρθρο 16

Τροποποίηση της οδηγίας 98/27/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004

1. Στο παράρτημα της οδηγίας 98/27/ΕΚ, το σημείο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο:

«1. Οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22)».

2. Στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2004, για τη συνεργασία των εθνικών αρχών που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή της νομοθεσίας προστασίας του καταναλωτή («κανονισμός συνεργασίας για την προστασία του καταναλωτή») ⁽¹⁾, προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«16. Οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22)».

Άρθρο 17

Ενημέρωση

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την ενημέρωση του καταναλωτή σχετικά με τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο και ενθαρρύνουν, όπου χρειάζεται, τους εμπορευομένους και τους ιδιοκτήτες κώδικα να ενημερώνουν τους καταναλωτές για τους κώδικες συμπεριφοράς τους.

Άρθρο 18

Αναθεώρηση

1. Η Επιτροπή, όχι αργότερα από τις 12 Ιουνίου 2011, υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο συνολική έκθεση για την εφαρμογή της οδηγίας και ειδικότερα του άρθρου 3 παράγραφος 9 και του άρθρου 4 και του παραρτήματος Ι αυτής, το πεδίο περαιτέρω εναρμόνισης και απλούστευσης του κοινοτικού δικαίου σχετικά με την προστασία των καταναλωτών και, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 3 παράγραφος 5 αυτής, τα μέτρα που ενδεχομένως πρέπει να ληφθούν σε κοινοτικό επίπεδο, προκειμένου να διασφαλιστεί η διατήρηση των ενδεδειγμένων επιπέδων προστασίας των καταναλωτών. Η έκθεση συνοδεύεται, εφόσον είναι αναγκαίο, από πρόταση αναθεώρησης της οδηγίας ή άλλων σχετικών τμημάτων του κοινοτικού δικαίου.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προσπαθούν να ενεργήσουν, σύμφωνα με τη συνθήκη, μέσα σε δύο χρόνια μετά την υποβολή πρότασης εκ μέρους της Επιτροπής σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Άρθρο 19

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία έως τις 12 Ιουνίου 2007. Πληροφορούν αμέσως την Επιτροπή σχετικά και ενημερώνουν την Επιτροπή χωρίς καθυστέρηση για κάθε επακόλουθη αλλαγή.

⁽¹⁾ ΕΕ L 364 της 9.12.2004, σ. 1.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές έως τις 12 Δεκεμβρίου 2007. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις ανωτέρω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 21

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 11 Μαΐου 2005.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. P. BORRELL FONTELLES

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

N. SCHMIT

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

**ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ, ΥΠΟ ΟΠΟΙΕΣΔΗΠΟΤΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ,
ΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΑΘΕΜΙΤΕΣ**

Παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές

1. Ισχυρισμός ότι πρόκειται για συμβαλλόμενο σε κώδικα συμπεριφοράς ενώ ο εμπορευόμενος δεν είναι συμβαλλόμενος.
2. Χρησιμοποίηση σήματος trust, ποιοτικού σήματος ή αντίστοιχου διακριτικού χωρίς την αντίστοιχη άδεια.
3. Ισχυρισμός ότι ένας κώδικας συμπεριφοράς έχει την έγκριση δημόσιου ή άλλου φορέα ενώ δεν την έχει.
4. Ισχυρισμός ότι ο εμπορευόμενος (συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών πρακτικών του) ή ένα προϊόν έχει την έγκριση, την επικύρωση ή την άδεια δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα ενώ δεν την έχει, ή παρόμοιος ισχυρισμός ο οποίος δεν ανταποκρίνεται στους όρους της έγκρισης, της επικύρωσης ή της άδειας.
5. Πρόσκληση για αγορά προϊόντων σε μια καθορισμένη τιμή, χωρίς να γίνεται γνωστή η ύπαρξη των οποιωνδήποτε εύλογων λόγων μπορεί να έχει ο εμπορευόμενος να πιστεύει ότι δεν θα μπορέσει να προμηθεύσει ή να αναθέσει σε άλλο εμπορευόμενο να προμηθεύσει τα προϊόντα αυτά ή ισοδύναμά τους στην τιμή αυτή μέσα σε εύλογο διάστημα και σε εύλογες ποσότητες, λαμβανομένου υπόψη του προϊόντος της κλίμακας διαφήμισης του προϊόντος και της τιμής που προσφέρεται (διαφήμιση «δόλωμα»).
6. Πρόσκληση για αγορά προϊόντων σε καθορισμένη τιμή και στη συνέχεια:
 - α) άρνηση επίδειξης του διαφημιζόμενου προϊόντος στους καταναλωτές,
 - ή
 - β) άρνηση λήψης παραγγελιών για το προϊόν ή παράδοσή τους σε εύλογο χρόνο,
 - ή
 - γ) επίδειξη ενός ελαττωματικού δείγματός του,με πρόθεση προώθησης ενός άλλου προϊόντος («δόλωμα και μεταστροφή»).
7. Ψευδής δήλωση ότι το προϊόν θα είναι διαθέσιμο για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα, ή ότι θα διατίθεται μόνο υπό ειδικούς όρους επί πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε να προκληθεί η λήψη άμεσης απόφασης και να στερηθεί από τους καταναλωτές η δυνατότητα ή ο χρόνος να προβούν σε τεκμηριωμένη επιλογή.
8. Ανάλυση της υποχρέωσης παροχής υπηρεσιών υποστήριξης μετά την πώληση σε καταναλωτές με τους οποίους ο εμπορευόμενος είχε επικοινωνήσει πριν από τη συναλλαγή σε γλώσσα που δεν είναι επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο εμπορευόμενος και στη συνέχεια διάθεση αυτής της υπηρεσίας μόνο σε άλλη γλώσσα, χωρίς αυτό να έχει καταστεί γνωστό στον καταναλωτή πριν να δεσμευθεί για τη συναλλαγή.
9. Δήλωση ή με άλλο τρόπο δημιουργία της εντύπωσης ότι ένα προϊόν μπορεί να πωλείται νόμιμα ενώ δεν μπορεί.

10. Παρουσίαση των δικαιωμάτων που παρέχει ο νόμος στον καταναλωτή ως ειδικό χαρακτηριστικό της προσφοράς του εμπορευόμενου.
11. Χρήση ανακοινώσεων στα μέσα, για την προώθηση ενός προϊόντος, πληρωμένων από τον εμπορευόμενο, χωρίς αυτό να γίνεται σαφές από το περιεχόμενο της ανακοίνωσης ή από εικόνα ή ήχο σαφώς αναγνωρίσιμα από τον καταναλωτή (κεκαλυμμένη διαφήμιση), με την επιφύλαξη της οδηγίας 89/552/ΕΟΚ ⁽¹⁾.
12. Διατύπωση ουσιωδώς ανακριβούς ισχυρισμού όσον αφορά τη φύση ή την έκταση του κινδύνου για την προσωπική ασφάλεια του καταναλωτή ή της οικογένειάς του αν ο καταναλωτής δεν αγοράσει το προϊόν.
13. Προώθηση παρόμοιου προϊόντος με εκείνο που προσφέρει συγκεκριμένος κατασκευαστής, με τέτοιο τρόπο ώστε να παραπλανάται σκοπίμως ο καταναλωτής ότι έχει κατασκευασθεί από τον συγκεκριμένο κατασκευαστή, ακόμα και όταν δεν συμβαίνει αυτό.
14. Δημιουργία, λειτουργία ή προώθηση ενός πυραμιδωτού συστήματος πωλήσεων, όπου ο καταναλωτής θεωρεί ότι έχει την ευκαιρία να έχει όφελος περισσότερο με την εισαγωγή άλλων καταναλωτών στο σύστημα παρά με την πώληση ή την κατανάλωση των προϊόντων.
15. Ισχυρισμός ότι ο εμπορευόμενος πρόκειται να σταματήσει τη δραστηριότητά του ή να μετακομίσει, ενώ αυτό δεν ισχύει.
16. Ισχυρισμός ότι τα προϊόντα μπορούν να διευκολύνουν το κέρδος σε τυχερά παιχνίδια.
17. Αναληθής ισχυρισμός ότι προϊόν είναι σε θέση να θεραπεύει ασθένεια, δυσλειτουργίες ή δυσμορφίες.
18. Διάδοση ουσιωδώς ανακριβών πληροφοριών σχετικά με τις συνθήκες της αγοράς ή τη δυνατότητα εύρεσης του προϊόντος, προκειμένου να παροτρυνθεί ο καταναλωτής να αποκτήσει το προϊόν υπό όρους λιγότερο ευνοϊκούς από ό,τι στις κανονικές συνθήκες της αγοράς.
19. Ισχυρισμός σε μία εμπορική πρακτική διεξαγωγής διαγωνισμού ή καταβολής επάθλων χωρίς τη χορήγηση των περιγραφόμενων επάθλων ή του ισοδυνάμου τους.
20. Περιγραφή του προϊόντος ως «δωρεάν», «χωρίς επιβάρυνση» ή αντίστοιχη αν ο καταναλωτής οφείλει να καταβάλει άλλη πληρωμή πλην του αναπόφευκτου κόστους για την απάντηση στην εμπορική πρακτική ή για την παραλαβή ή την παράδοση του αντικειμένου.
21. Προσθήκη στο υλικό μάρκετινγκ τιμολογίου ή αντίστοιχου εγγράφου με το οποίο ζητείται πληρωμή και το οποίο παρέχει στον καταναλωτή την εντύπωση ότι έχει ήδη παραγγείλει το προϊόν, ενώ αυτό δεν ισχύει.
22. Ψευδής ισχυρισμός ή δημιουργία της εντύπωσης ότι ο εμπορευόμενος δεν ενεργεί για σκοπούς που συνδέονται με την εμπορική δραστηριότητά του, την επιχείρηση, την τέχνη ή το επιτηδεύμα του, ή υποδουόμενος ψευδώς τον καταναλωτή.
23. Δημιουργία της ψευδούς εντύπωσης ότι οι υπηρεσίες μετά την πώληση του προϊόντος διατίθενται σε κράτος μέλος άλλο από αυτό στο οποίο πωλείται το προϊόν.

⁽¹⁾ Οδηγία 89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 3ης Οκτωβρίου 1989, για το συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων (ΕΕ L 298 της 17.10.1989, σ. 23)· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 97/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 202 της 30.7.1997, σ. 60).

Επιθετικές εμπορικές πρακτικές

24. Δημιουργία της εντύπωσης ότι ο καταναλωτής δεν μπορεί να εγκαταλείψει το χώρο έως ότου συναφθεί η σύμβαση.
25. Προσωπικές επισκέψεις στο σπίτι του καταναλωτή κατά τις οποίες αγνοείται το αίτημα του καταναλωτή για αποχώρηση ή μη επάνοδο, εκτός από περιστάσεις και στο βαθμό που αυτό δικαιολογείται, δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, για να επιβληθεί η εκπλήρωση συμβατικής υποχρέωσης.
26. Συνεχής και ανεπιθύμητη άγρα πελατών μέσω τηλεφώνου, φαξ ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή άλλων μέσων εξ αποστάσεως, εκτός από περιστάσεις και στο βαθμό που αυτό δικαιολογείται, δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, για να επιβληθεί εκπλήρωση συμβατικής υποχρέωσης. Αυτό ισχύει υπό την επιφύλαξη του άρθρου 10 της οδηγίας 97/7/EK και των οδηγιών 95/46/EK ⁽¹⁾ και 2002/58/EK.
27. Απαίτηση από τον καταναλωτή που επιθυμεί να προβάλει απαίτηση δυνάμει ασφαλιστήριου συμβολαίου να προσκομίσει έγγραφα που δεν θα μπορούσαν εύλογα να θεωρηθούν συναφή για την απόδειξη της αξίωσης ή συστηματική αποφυγή απάντησης στη σχετική αλληλογραφία, έτσι ώστε να αποθαρρυνθεί ο καταναλωτής από την άσκηση των συμβατικών του δικαιωμάτων.
28. Ένταξη σε διαφήμιση άμεσης πειστικής πρόσκλησης προς τα παιδιά να αγοράσουν ή να πείσουν τους γονείς τους ή άλλα ενήλικα άτομα να τους αγοράσουν διαφημιζόμενα προϊόντα. Η διάταξη αυτή ισχύει υπό την επιφύλαξη του άρθρου 16 της οδηγίας 89/552/EOK σχετικά με τις τηλεοπτικές μεταδόσεις.
29. Απαίτηση άμεσης ή μεταγενέστερης πληρωμής ή επιστροφής ή φύλαξης για προϊόντα που έχει προμηθεύσει ο εμπορευόμενος αλλά δεν έχουν παραγγελθεί από τον καταναλωτή, εκτός αν το προϊόν αποτελεί υποκατάστατο που παρέχεται σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 της οδηγίας 97/7/EK (παροχή μη παραγγελθέντων).
30. Ρητή ενημέρωση του καταναλωτή ότι αν δεν αγοράσει το προϊόν ή την υπηρεσία τίθεται σε κίνδυνο το επάγγελμα ή η ζωή του εμπορευόμενου.
31. Δημιουργία της ψευδούς εντύπωσης ότι ο καταναλωτής έχει ήδη κερδίσει, πρόκειται να κερδίσει, ή αν προβεί σε συγκεκριμένη ενέργεια, θα κερδίσει έπαθλο ή θα αποκομίσει άλλο αντίστοιχο όφελος, ενώ στην πραγματικότητα:
- δεν υφίσταται έπαθλο ή άλλο αντίστοιχο όφελος
 - ή
 - η δυνατότητα διεκδίκησης του επάθλου ή άλλου οφέλους προϋποθέτει την καταβολή χρημάτων από τον καταναλωτή ή συνεπάγεται δαπάνη.

⁽¹⁾ Οδηγία 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31)· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 (ΕΕ L 284 της 31.10.2003, σ. 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΥΝ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Άρθρα 4 και 5 της οδηγίας 97/7/ΕΚ.

Άρθρο 3 της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1990, για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις ⁽¹⁾.

Άρθρο 3 παράγραφος 3 της οδηγίας 94/47/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 1994, περί της προστασίας των αγοραστών ως προς ορισμένες πλευρές των συμβάσεων που αφορούν την απόκτηση δικαιώματος χρήσης ακινήτων υπό καθεστώς χρονομεριστικής μίσθωσης ⁽²⁾.

Άρθρο 3 παράγραφος 4 της οδηγίας 98/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 1998, περί της προστασίας των καταναλωτών όσον αφορά την αναγραφή των τιμών των προϊόντων που προσφέρονται στους καταναλωτές ⁽³⁾.

Άρθρα 86 έως 100 της οδηγίας 2001/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση ⁽⁴⁾.

Άρθρα 5 και 6 της οδηγίας 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («Οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») ⁽⁵⁾.

Άρθρο 1 στοιχείο δ) της οδηγίας 98/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 1998, για την τροποποίηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που διέπουν την καταναλωτική πίστη ⁽⁶⁾.

Άρθρα 3 και 4 της οδηγίας 2002/65/ΕΚ.

Άρθρο 1 παράγραφος 9 της οδηγίας 2001/107/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Ιανουαρίου 2002, για την τροποποίηση της οδηγίας 85/611/ΕΟΚ του Συμβουλίου για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) όσον αφορά τη ρύθμιση των εταιρειών διαχείρισης και τα απλοποιημένα ενημερωτικά δελτία ⁽⁷⁾.

Άρθρα 12 και 13 της οδηγίας 2002/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την ασφαλιστική διαμεσολάβηση ⁽⁸⁾.

Άρθρο 36 της οδηγίας 2002/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Νοεμβρίου 2002, σχετικά με την ασφάλιση ζωής ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 158 της 23.6.1990, σ. 59.

⁽²⁾ ΕΕ L 280 της 29.10.1994, σ. 83.

⁽³⁾ ΕΕ L 80 της 18.3.1998, σ. 27.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 311 της 28.11.2001, σ. 67· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2004/27/ΕΚ (ΕΕ L 136 της 30.4.2004, σ. 34).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 101 της 1.4.1998, σ. 17.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 41 της 13.2.2002, σ. 20.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 9 της 15.1.2003, σ. 3.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 345 της 19.12.2002, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2004/66/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 168 της 1.5.2004, σ. 35).

Άρθρο 19 της οδηγίας 2004/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων ⁽¹⁾.

Άρθρα 31 και 43 της οδηγίας 92/49/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την πρωτασφάλιση (τρίτη οδηγία για την πρωτασφάλιση εκτός της ασφάλειας ζωής) ⁽²⁾.

Άρθρα 5, 7 και 8 της οδηγίας 2003/71/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση ⁽³⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 145 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 228 της 11.8.1992, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2002/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 35 της 11.2.2003, σ. 1).

⁽³⁾ ΕΕ L 345 της 31.12.2003, σ. 64.